ԲԱԺՆԵԳԻՆ

ՍԻՐԻԱ տար. 60 ֆ. ոսկեր.
վեցամսեայ 35 »
ԱՐՏԱՀՄՆ. տրկ. 4 ֆրանք
վեցամսեայ 2,50 »
ԻՐԱԳ եւ ՊՐԱԿ. 1 ԱՆգ. ոսկի

Տէր եւ Տնօրէն Հ. ՊԱԼԵԱՆ

ՁԵՌՔԻ ՀԱՏը 3,50 Ղրուշ

ԱԶԳԱԿ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ եւ ԳՐԱԿԱՆ

ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
5
ՄԱՐՏ
1930

«AZTAG»
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Gd. LIBAN

Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

Գ. ՏԱՐԻ — ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ եւ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ — Թիւ 279

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

ՀԱՅ ՃԵՄԱՐԱՆԸ

Պէյրութի մէջ բացուեցաւ հայ երկրորդական վարժարան մը՝ դեկավարութեամբ հայ տաղանդաւոր մանկավարժ-հայկաբաններ Գ. Պ. Լեւոն Շանթի և Նիկոլ Ադալեանի։ Քաղաքի ամենամաքուր և օդասուն թաղերէն մէկուն մէջ արդէն վարձուած է վարժարանի շէնքը և ամէն կարգադրութիւն կատարուած՝ սկսելու համար դասաւանդութեանց։ Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք որ բաւական տուարաթիւ արձանագրումներ եղած են և առնասարակ մեծ խանդավառութիւն կը տիրէ բոլոր ծնողներու մէջ։ Վստահ ենք որ յառաջիկայ շրջանին հայ ճեմարանը պիտի ունենայ աւելի մեծ թիւով երկսեռ ուսանողներ՝ Սիւրիոյ և Լիբանանի բոլոր շրջաններէն։

Եգիպտոսի «Համազգայինը» շատ օգտակար և գնահատելի գործի մը կը ձեռնարկէ՝ հիմնելով երկրորդական վարժարան մը ամենէն հայաշատ գաղութի մը մէջ, ուր հայութիւնը ոչ միայն ամենէն աւելի պէտք ունի հայկական մշակոյթի զարգացման, այլ նիւթական և բարոյական զոհողութիւններու և արտաքին օգնութեանց։

Հայ երկրորդական վարժարանի պէտքը իսկապէս հրամայական դահանջ մը դարձած էր մեր գաղութին մէջ, որովհետև օտար ազգութիւ վարժարաններու մրցման ռազմադաշտէն առանց կռուստի դուրս գալ անհնար դարձած է այլևս մեզ համար։ Մեր որ սերունդի ազգային դիմադիմը տնազարս պահելու և ազգային իտէալներով ներշնչուած հայ մտաւորականներ պատրաստելու համար միակ միջոցը՝ հայկական կրթութիւնն է, որմէ ժրաջան զրկուած է ամբողջ գաղութահայութիւնը։

Հոծ բաղմութիւններ ունինք Սիւրիոյ և Լիբանանի մէջ։ հայական մշակոյթի զարգացման համար ամենանպաստաւոր պայմանները կրնանք ստեղծել այս գաղութին մէջ։ Կրնանք նաև դիմանալ միջավայրին հրապոյրներուն, օտար դպրոցներուն և մշակութին դէմ և պահել մեր դիմագիծը, եթէ ուժ տանք և գուրգուռնք մեր ազգային դպրոցներուն։ Եւ հայ ճեմարանը պիտի դառնայ վառարանը՝ մեր կրթական բոլոր հաստատութեանց, որոնք անոնց տաքութիւնը պիտի ստանան անկէ։

Այն կրթական ծրագիրը որ մշակած են ճեմարանի վարիչները որ ներկայացուցին ճեմարանի բացման առթիւ սարքուած հանդիսութիւնին, նախանձելի կիրակի, հաստատասխան են մեր գաղութի շահերուն և երաշխիք կատարեալ յաջողութեան։ Մեզի կը մնայ քաջալերել այս փրկարար ձեռնարկը և շնորհաւորել իր վարիչները։

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ՏՈՒՐՔԸ

Յառաջիկայ Ապրիլ 6ին, ամենուրեք պիտի տօնուի հայ վաստակաւոր բանաստեղծ-գրագէտ Ա. Ահարոնեանի յոբելեանը։ Յոբելենական կեդրոն. Յանձնաժողովը արդէն շարք մը կարգադրութիւններ ըրած է և մասնաւոր յայտարարութիւններ և կոչեր հրատարակած հանդէսներու կազմակերպութեան և ձեւին շուրջ։ Մինչև հիմայ բազմաթիւ գաղութներ սկսած են պատրաստուիլ՝ հաշուառ կերպով տօնելու համար մեծանուն հայրենասէր գրագէտին յոբելեանը։ Մանչուրիայէն սկսած մինչև Հասէշիստան և Բրազիլ չեն ուզեր անտարակ մնալ այս յարգանքի և երախտագիտութեան նուիրական պարտականութենէն։

Սիւրիոյ և Լիբանանի մէջ ևս արժանավայել կերպով տօնելու հանդէսներ կազմակերպելու համար, շաբաթներ առաջ մասնաւոր հրահանգներ ղրկած է Վեհափառը՝ իր փոխանորդներուն։ Դիժարդաբար սակայն, ցարդ միայն Լաթաքիան արձագանգած է այդ հանանդին և անմիջապէս կազմած յոբելեանական յանձնախումբը։ միւս շրջաններ դեռ թմրած կը մնան և ոչէ շարժում և պատրաստութիւն ցոյց չեն տար։ Յապաղումի և անտարբերութեան այս սովորութիւնը, ցաւալի է անշուշտ, վարակած է մեր ամբողջ ազգային իշխանութիւնները՝ ընդհանրապէս և մեր մտաւորականութեան մասնաւորապէս։

Առանց խորութեան ամէն հայ յարգանքի և երախտիքի նուիրական պարտականութիւն մը ունի հայ գրականութեան բազմավաստակ Վարպետին հանդէպ, որ քառասուն երկար տարիներ ստեղծած է հայ վիշտն ու տառապանքը և սերունդներ պատրաստած՝ ազգային ոգիով և զգացումներով։ Ահարոնեան հայ ստեղծագործութեան ամենամեծ հանճարներէն մէկն է, որուն հիացած են օտար գրագէտներ և տաղանդներ։

Յոբելեանները խոր և արժանավայել մեծարանքի արարողութիւններ են՝ հանդէպ մարդի ու արուեստի վաստակաւորներուն, որոնք իրենց պատկանած ժողովուրդին թաքուն ստեղծագործութեամբ կերտեցին ընդհանրութիւնները։ Եւ Ահարոնեան մեր հալածական և բազմաչարչար ժողովուրդին, ինկասկած, ամենաընտիր զաւակն է, որուն փառքով կրնայ հպարտանալ ան։

Տարբերական գիտակցութիւն ունեցող իւրաքանչիւր հայ պէտք գիտնայ յարգել իր վաստակաւորին ստեղծագործութեան արժէքը և փառաբանել զայն։

ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

ԹՐՔՕ-ՀԵԼԼԷՆ ՀԱՄԱՁԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ՅԵՏԱՁԳՈՒԱԾ

ՄՈՒՍԹԱՖԱ ՔԷՄԱԼԻ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

ՆՇԱՆԱԿԱԼԻՑ ԴԷՊՔԵՐ ԹԻՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Վերջապէս իրականացան Թիւրքիոյ մտաւախութիւնները։ Դիւանագիտական ճարպիկ լարախաղացութեամբ մը, Վենիզէլոս փոխդիրը Քէմալի կառավարութեան աչքին և ի դերև հանեց անոր բոլոր յոյսերը։ Հակառակ բոլոր շրջանակներու մէջ տիրող լաւատեսութեան, անակնկալ կերպով յանեսես լուրեր հասան Ամէնքէն։ Պոլսոյ մէջ մեծ յուզում և յուսախարութիւն պատճառեց այդ լուրը և քաղաքական անակնկալներու հաւանականութիւնները չեչտեց։ Բստ այդ լուրին, որուն արձագանգը եղան նաև տեղական բոլոր թերթերը, Թիւրք և հելլէն դաշինքին ստորագրուած վեց ամիս յետաձգուած է։ Որքան ալ թիւրք թերթեր այս յետաձգման պատճառներէն մէկը նկատեն Թիւրքիոյ կողմէ պահանջուած ոչ-փոխանակելիներու կայուածական խնդրին կարգադրութիւնը, սակայն իրականութիւնը բոլորովին տարբեր է։ Թիւրքիա, այս օրերուն, երբ իր կորած վարկը բարձրացնելու համար ամէն կողմ դիմումներ կը կատարէ և համաձայնագիրներ և դաշինքներ ստորագրելու փութկոտութիւն ցոյց կուտայ, երբէք չի պիտի փափաքէր ամիսներէ ի վեր հետապնդուած և բանակցութեան նիւթ դարձած համաձայնութեան մը յետաձգման պատճառ ըլլալ։ Գաղտնիք չէ արդէն, թերթերը օրին հրատարակեցին Յունաստանի մէջ տիրող հասարակական կարծիքն ու երևսփոխանական ժողովի բուռն ընդդիմութիւնները՝ Թրքօ-հելլէն դաշինքի վաւերացման շուրջ։ Վենիզէլոսի կառավարութիւնը քաղաքական և պետական նուրբ դարձուածքով մը և փափուկ յայտարարութիւններով իմացուց յոյն հանրային կարծիքը Թիւրք դեսպանին և ժամանակութիւն պատճառեց անոր։

Շատ որոշ է ուրեմն որ Թիւրք և հելլէն համաձայնագրին ստորագրումը յետաձգուած է վեց ամիսով։ ո՞վ գիտէ ինչե՞ր կը պատահին մինչև վեց ամիս։ Միւս կողմէ սակայն երևութապէս պիտի շարունակուին լանակցութիւնները։

Յունական պատասխանէն անմիջապէս վերջ Ենկիւրիէն հայորդուած լուրէն տեղեկացանք որ հանրապետութեան նախագահ Մ. Քէմալ փաշան պայրամի տօներուն Իզմիր պիտի այցելէ և պայրամը հոն պիտի անցնէ։ Միևնոյն ատեն թերթեր հաղորդեցին որ Քէմալ փաշան կարգ մը քննութիւններ պիտի կատարէ Իզմիրի մէջ։

Շատ խորհրդաւոր են և կարևոր այս լուրերը։ Իզմիր Թիւրքիոյ ամենաանխոցաղ և խառնակ շրջանն է. սկիզբէն ի վեր այդ շրջաններու մէջ անպակաս են ըմբոստութիւններ, կռիւներ, ժամանակաւոր և խառնակութիւններ։ Երկու անգամ Մուսթաֆա Քէմալին դէմ ժամափորձ կատարուեցաւ և մէկ անգամ ալ Երևան հանուեցաւ հոկայ դաւադրութիւն մը, որուն հեղինակները՝ Քէմալական կառավարութեան հիմնադիրները, կախաղանի վրայ քաւեցին իրենց մեղքերը։ Քէմալ մինչև հիմայ ալ շատ զգոյշ կը գտնուի և շատ քիչ անգամ կը փորձէ այցելել Իզմիր։ Այդ պատճառով ալ իր պահակախումբին հրահանգ տրուած է իրմէ առաջ մեկնիլ Իզմիր, ինչպէս նաև Լենկիւրիէն և Պոլսէն զրկուած են տասնեակներով գաղտնի ոստիկաններ։

Սակայն ենթադրութիւնները զուտ քաղաքական պատճառներ կը գտնեն այս այցելութեան մէջ։ Ամենուն յայտնի է որ վերջին երկու տարուան ընթացքին Մուսթաֆա Քէմալ փաշան շատ լրջօրէն կը հետաքրքրուի Պրուսա-Եայովայով և յաճախ երկարատև այցելութիւններ կուտայ այդ շրջաններուն։ Մանաւանդ զինուորական քննութիւններ կատարուած են Եալովայէն մինչև Իզմիր ամբողջ ծովեզերքին դրայ և պիւտճէներ յատկացուած ճամբաներու և այլ շինութեանց համար։ Եալովայի մէջ մասնաւորաբար մեծ չէնքեր շինել տրուած է կառավարութիւնը։ Միևնոյն ատեն Մուսթաֆա Քէմալ փաշա, անցեալ տարի, Պոլիս գտնուած միջոցին, իր զինուորական սպայակոյտով այցելեց նաև Թրակիոյ սահմանները և քննութիւններ կատարեց այդ շրջաններուն մէջ։

Այս երևոյթներուն և իրողութիւններուն եթէ աւելցնենք նաև Թիւրքիոյ սպառազինման անվերջ պատրաստութիւնները և իր սնանկ պիւտճէին մեծ մասը այդ նպատակներուն յատկացնելը, կացութիւնը որոշ կերպով կը պարզուի։ Տարիներէ ի վեր կը շարունակուին Թիւրք և հելլէն տարակարծութիւններն ու բաղխումները. այս երկու կրկիրները չեն կրնար բարեկամանալ և որքան ալ ջանան հարթել խոչընդոտները, ապարդիւն է։ Երկուքին ալ հետապնդած քաղաքականութիւնը կեղծ է և խարդախ։ գուցէ կարենան ատ ժամապէս յա՛ողիլ և համաձայնիլ, բայց կարելի չէ որ վերջնական ըլլայ այդ բարեկամութիւնը։ Զէ կարելի թէպէտև վճռել թէ՝ ինչ արդիւնք պիտի տայ այս լարուածութիւնը և մինչև ե՞րբ պիտի շարունակէ, սակայն մթնոլորտը փայլուն չերևիր։ Թիւրք և հելլէն բաղխում մը շատ հաւանական կը նկատուի, միայն թէ այդ ժամանակը, պիտի որոշէ միջազգային քաղաքականութիւնը։ Քէմալի Իզմիր այցելութիւնն ալ կը կարծուի որ կապ ունի յունական վերջին քաղաքականութեան և տրուած պատասխանին հետ։ չէ որ յունական կողմերու աչքն է Իզմիր։

* * *

Տնտեսական տագնապը կը շարունակուի։ Տեղական թերթեր անվերջ սնանկութեանց և կաշառակերութեան դէպքերու արձագանգ կ'ըլլան։ Օր չանցնիր որ կառավարական շրջանակներու մէջ կաշառակերութեան դէպքեր տեղի չունենան։ Խե՜ղճ պաշտօնեաներ անտանելի կեանք մը ունին. ամիսներ չին կրնար իրենց հնչին ամսաթոշակները ստանալ. մանաւանդ Թրքական դրամին անկումը անոնց աւելի մեծ դժբաղդութիւն տուաւ։ Բարձրաստիճան պաշտօնեաներ, սակայն, բոլորովին տարբեր վիճակ ունին. անոնք երբեք չեն ազդուիր դրամական փոփոխութիւններէ, որովհետև արդէն մեծագումար թոշակներ կ'ստանան։ Երկրորդական պաշտօնեաներն են ընդհանրապէս որ անոնց թոշակներ ուներ։ և այդ է պատճառը այնքան յաճախագէպ կաշառակերութեանց։

Տնտեսական կացութեան ծանրութիւնը օրէ օր աւելի զգալի կը դառնայ։ Թերթեր արդէն յուսահատ արտայայտութեանց սկսած են։ «Ակչամ» պաշտօնական թերթը, որուն խմբագիրը երեսփոխան է, տնտեսական կացութեան գրամանուն չուրջ առանձին խմբագրական մը կը գրէ և կը վերջացնէ հետևեալ տողերով.

«Պէտք է աչխատիլ ու համբերել, առանց յուսահատութեան ժատնուելու։ Հայրենիքը ազատելու համար, զինադադարի շրջանին, հարկ եղաւ հինգ տարի սպասել ամենադժնդակ պայմաններու մէջ, մինչև որ Լոզանի դաշնագիրը կնքուեցաւ։ Տնտեսական յաղթանակին ալ հասնելու համար գոնէ այդքան համբերելու ենք»։

ՍԻՐԻՈՅ ՀԻՆ ԲՆԱԿԻՉՆԵՐԸ եւ ԻՆՈՆՑ ԲԱՂԱՔԱԿԱՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

Սիւրիոյ հին բնակչութիւնը մարդաբանական տեսակէտէ.—

Պատմական տուեալներու վրայ յենելով բացորոշապէս կրնանք ըսել թէ՝ Սիւրիոյ բնակչութիւնը մեծամասնութեամբ սեմական ցեղէ սերած են։ Միայն Հիթիթներու հետ խառն ամուսնութիւն կնքելով խառնածին սերունդ մը առաջ բերած են, որոնք դարերու հոլովոյթին տակ մեծամասնութեան հոսանքէն քշուելով՝ աննշմարելի միաւորութեան ծնունդ տուած են։

Միևնոյն անյիշելի օրէնքին ենթարկուած կը գտնենք Փղշտացիները՝ որոնք կ'ենթադրուին ըլլալ Կրէտացիները, գաղթած 1500 թուականներուն (Ն. Ք.) Կրէտէ կղզիէն Պաղեստին իրենց հետ բերելով միսէնիրն քաղաքակրթութիւնը որ այնքա՛ն զարկ տուաւ ու փայլեցուց Պաղեստինի ճարտարարուեստը։

Սիւրիոյ հին ժողովուրդի տիպարները, որոնք մարդաբաններու կողմէ ուսումնասիրուած են Եգիպտական հին քանդակներու վրայէն, կը ներկայացնեն հետևեալ որոշ մարդաբանական յատկութիւնները.— անոնք երկար են հասակով և լայն ուսեր ունին. երիտասարդները նիհար են բայց քանի տարիքնին յառաջանայ գերվիճակ մը կը ներկայացնեն, գլուխնին սեւ ու այտոսկորնին ցցուած ու փոռացած այտեր ունին. թաւ արտևանունքներ ու սև աչքեր, մազերնին գանգուր, շրթունքնին հաստ ու տափակ քիթ ունին։ Այս զատորոշ դիմագծային յատկութիւնները՝ կը բնորոշեն սեմական ցեղը։

Հագուստներ.—

Աղքատները մէջքէն վար մինչև ծունկերը երկարող զգեստ մը կը հագնին, բարեկեցիկները միակտոր շապիկ մը՝ եզերքները ասեղնագործուած, իսկ հարուստները և իշխանները շապիկ գատ թոկի ձեւով ասեղնագործուած լաթ մը կը ձգէին ուսերուն վրայ որ մինչև ծունկերը կերկարէր, գլուխնին ճիշտ հիմակուան էկիլի պէս լաթով մը կը փաթթէին. մօրուք կը ձգէին, բայց պեխերնին կ'ածիլէին, ոտքի և թեւի ապարանջաններ կը գործածէին և օղ կը կրէին. այս բոլոր զարդարանքները Քաղդէական սովորոյթներու հետքեր են։

Սիւրիոյ հին բնակիչներու կրօնքը.—

Սիւրիոյ հին բնակիչներու պաշտամունքը յիշատակելու ատեն՝ մենք քիչ թէ շատ անդրադարձանք անոնց քաղաքակրթութեանը մասին, քաղաքական ազդեցութիւն«Ցօրաս»-ներու բաժանումը՝ միևնոյն ատեն կրնայ պատշաճիլ հին բնակութեան քաղաքակրթութեան ձևի մասին ալ։ Հիւսիսային Սիւրիան առաւել կամ նուազ չափերով որդեգրած է նա՛ի քաղդէական քաղաքակրթութիւնը, և յետոյ Հիթիթականը։ Իսկ հարաւային Սիւրիան՝ Պաղեստին և Փիւնիկէ, մեծ չափերով պատած է Քաղդէական-Ասորական քաղաքակրթութիւնը՝ և վերջնիներ դարերու մէջ ընդգրկած է Եգիպտականը։

Արամէացիները, Ամորհացիները և Մոապցիները ինքնատիպ և և ինքնուրոյ քաղաքակրթութիւն մը չեն ունեցած, ճարտարարուեստի մէջ շատ յետադէմ մընացած են. աչխարհակալ պատերազմիկ ազգ մը եղած չեն որ՝ թագաւորներու սխրագործութիւնները արձանագրելով իրենց ցեղին պատմութիւնը անմահացնէին. անոնց փոքրիկ ցեղախումբեր, որոնք իրենց զարգացումը կը փնտռէին յաղթական ցեղերու բարգաւաճման ու քաղաքակրթութեանը մէջ։ Սիւրիոյ մէջ երկու ցեղախումբեր միպարզ քաղաքին տէրը կամ «Ղո՛սն Զէպուպ», Հէրմոն քաղաքին տէրը կամ աստուածը «Պաալ Հէրմոք», Պաալպէք կայրն։ Ասկից զատ ունէին նաև «Հատատ» երկինքի աստուածը, Ռամման՝ կայծակի, որոնք չատ անգամներ իրարու միացնելով Հատատ-Ռամման կը կոչուէր. իւրաքանչիւր աստուած ունէր իր ընկերուհին որ Պաալատ կամ Մելքատ կը կոչուէր. Աստարդէ կամ Անթարկաթէն մեծ չաստուածուհին կը նոյնանայ Քաղդէացիներու Իշթարի հետ։ Աստարդէն պաաերազմի չաստուածուհին է միանգամայն Ամաղօնները պէս հագուած ձիու վրայ կը նստի. Պա՛ալ և Աստարդէ կը պաշտուէր բարձր լեռներու վրայ, ինչպէս Քարմէլ, Հիրմոն, Լիբանան և Քասիոս լեռներու վրայ։

Աստարդէի կը զոհուէր ինչպէս Քաղդէաստանի մէջ, պարարտ կենդանիներ, բայց հետզհետէ Սիւրիացիները, նամանաւանդ Փիւնիկեցիները սկսան զոհել ընտանիքի անդրանիկ մանչ զաւակները. Աստարդէի մեհեանին մէջ երկրպագուները իրենք զիրենք կը դանակոծէին մինչև որ մարմինէն արիւն հոսեր. կոյսեր իրենց կուսութիւնը կը նուիրէին Աստարդէի հաճելի երևնալու համար։

Քաղդէացիներու և Եգիպտացիներու մօտ եղածին պէս Սիւրիացիները ևս այն գաղափարը ունէին թէ մեռնելէ յետոյ հոգին մարմնին քով կը հսկէ չատ անգամներ, անոր համար մեռելին քով պէտք եղած առարկաները կը՝ զետեղէին. մեռելին հոգին նոյնպէս կ'իջնէր տչխարհին խորը մասնաւոր ընդարձակ յարկարաժին մը որուն մուտքը ու ելքը պահպանուած էր Ալլաթի կողմէ։ Սիւրիոյ հին ժողովուրդներու մէջ Իսրայէլացիներն էին որ բարոյական սկզբունքներու վրայ միաստուածութեան պաշտամունքը ընդունելով բովանդակ աչխարհի ընկերային կեանքին մէջ մեծ յեղաշրջում առաջ բերին թէև միաստուածութեան նոյն սկզբունքները որդեգրած ըլլան Փարաւոն Ախնաթոնի (Ամենաթոփ Դ.ի) տիեզերական եղբայրակցութեան իմաստասիրութիւնը։

Սիւրիոյ հին բնակիչներու բաղխակրթութիւնը.—

Սիւրիոյ հին բնակիչներու պատմութիւնը յիշատակելու ատեն՝ մենք քիչ թէ շատ անդրադարձանք անոնց քաղաքակրթութեանը մասին, քաղաքական ազդեցութիւն«Ցօրաս»-ներու բաժանումը՝ միևնոյն ատեն կրնայ պատշաճիլ հին բնակութեան քաղաքակրթութեան ձևի մասին ալ։ Հիւսիսային Սիւրիան առաւել կամ նուազ չափերով որդեգրած է նա՛ի քաղդէական քաղաքակրթութիւնը, և յետոյ Հիթիթականը։ Իսկ հարաւային Սիւրիան՝ Պաղեստին և Փիւնիկէ, մեծ չափերով պատած է Քաղդէական-Ասորական քաղաքակրթութիւնը՝ և վերջնիներ դարերու մէջ ընդգրկած է Եգիպտականը։

Արամէացիները, Ամորհացիները և Մոապցիները ինքնատիպ և և ինքնուրոյ քաղաքակրթութիւն մը չեն ունեցած, ճարտարարուեստի մէջ շատ յետադէմ մընացած են. աչխարհակալ պատերազմիկ ազգ մը եղած չեն որ՝ թագաւորներու սխրագործութիւնները արձանագրելով իրենց ցեղին պատմութիւնը անմահացնէին. անոնց փոքրիկ ցեղախումբեր, որոնք իրենց զարգացումը կը փնտռէին յաղթական ցեղերու բարգաւաճման ու քաղաքակրթութեանը մէջ։ Սիւրիոյ մէջ երկու ցեղախումբեր մի-

Ախորժակի Պակասը Մանկանց Մէջ

«Բժիշկ, մեր երախային ախորժակի դեղ մը տուր», բսելով մայրեր կը դիմեն բժիշկներուն։

Երբեմն մեր մայրերուն «մեր պզտիկը բան չ'ուտէր» գանգատը արդարացի է, սակայն, յաճախ ոչ արդարացի է, եւ երեւակայական։

Մայրական բնազդը կը պահանջէ որ փոքրիկները լաւ ախորժակ ունենան։ Որովհետեւ մայրերը կը խորհին, որ չատ ուտելով է որ պզտիկները կրնան քաջառողջ աճիլ։

Հայ մայրը, որ ունի նիհարակազմ փոքրիկ մը, դրացիին քաջակազմ մանուկը տեսնելով բարի նախանձէ կը դրդուի եւ նոյն կազմը կը պահանջէ իր մանուկին համար։ Արարք մը՝ արդար եւ գովելի, սակայն. ոչ միշտ կարելի է։ Ինչո՞ւ...

Պատճառները զանազան են։ Մանուկներու հիւանդութեանց մասնագէտները հետազօտութիւններ կատարած են զանազան եղրակացութիւններու, որոնց մասին ամփոփ զաղափար մը տալու մտադրութեամբ կը գրենք այս տողերը։

«Մեր փոքրիկը բան չ'ուտեր» եզրակացութիւնը յարաբերական է որովհետեւ կարգ մը երախաներու համար մեծ քանակութեամբ ուտելիք անհրաժեշտ չէ։ Բացատրենք։

Առնենք հսկայակազմ զամբար, որ չուներու թագաւորն է։ Մի՛թէ զամբար և տուներու մէջ պահուող չնիկը նոյն ուտելիքը կուտեն։ Ի հարկէ ոչ։

Մանուկներն ալ այդպէս են։ Կան մանուկներ, որոնք քաջակազմ ծնողներէ սերած են, մեծ քանակութեամբ ուտելիքի պէտք ունին։ Անոնց կազմը աւելի չատ սպառում ունի։ Իսկ անդին նիհար և փոխ ծնողներէ սերած մանուկներ քիչ ուտելիքով կը բաւականան, աւելին պէտք չունին։

Ըսել է թէ՝ կարգ մը երախաներու ախորժակի պակասը, կամ ուտելիքի նուազ սպառումը, ախտաբանական երեւոյթ մը չըլլալէ առաջ բնական։

Ախորժակի պակասը — փտած ակռաները, կոկորդի վարակումները, լիզ ցքի եւ կուրծքի բորբոքումները, պնդութիւնը եւն. ուրիշ պատճառներ բացառութիւն սեպելով — ընդհանրապէս յառաջ կուգայ ուտելիքի վերաբերեալ յոռի սովորութիւններէն։

Մնողքներ յաճախ կը չփացնեն իրենց փոքրիկները, որոնք մէյմէկ փոքրիկ բռնակալ կտրած իրենց ծնողները չարչարելու եւ նեղելու համար կը մերժեն ուտել։ Անգամ մը որ չուտելով անոնց ուշադրութիւնը գրաւեցի՞ն, այլեւս կը շարունակեն չուտել և այդ սովորութիւն կը դառնայ։ Տանը մէջ այս կամ այն ուտելիքը մերժող պզտիկը, հիւանդանոցին կամ ուրիշի մը տան մէջ կուշ չգիտցողի մը պէս կ'ուտէ։

Ուրիշ պարագայի մը կովու կաթին չափազանց զործածութիւնն է։ Ամերիկայի մէջ քարոզչութիւնը (պրոպագանդ) այնքան առաջ գացեր է որ երբեմն վնասակար հանգամանք կստանայ։ Այդպիսի քարոզչութիւն մըն է «օրը մէկ քօրթ կաթ խմէ» բէքլամը։

Երբ «բան չուտող» մանուկը օրն ի բուն կաթ կը խմէ, այլեւս կրնա՞յ ուրիշ բան ուտել։ Եւ ո՞վ ըսաւ որ օրը մէկ քորթ կաթ խմել անհրաժեշտ է։

Կաթին արժէքը ուրանալու միտք չունիմ, բայց ախորժակի պակասէ տառապող մանուկներուն մեծ մասը մեծ քանակութեամբ կաթ կը սպառէ։ Պակսեցնելու է կաթին քանակը։

* * *

Վերոյիշեալ բացատրութիւններէն վերջ, ախորժակի պակասէ տառապող մանուկներուն ծնողներուն կ'ընենք հետեւեալ թելադրութիւնները։

1.— Ստուգեցէք ձեր մանուկներուն առողջական վիճակը եւ դարմանեցէք ախտային երեւոյթները։

2.—Երբէք մի խօսիք, ձեր փոքրիկներուն ներկայութեան, «բան չուտելու» մասին։

3.— Կերուխումի ժամերը մի փոխէք եւ սեղանը հաճելի բրէք։

4.— Կերակուրներու միջեւ ուրիշ ուտելիք մի տաք անոնց։

5.— Մի՛ ստիպէք որ անպատճառ ուտեն։ Երբ մերժեն, ուտելիր սպասեցէք յաջորդ ժամին։ Մի վախնաք՝ անօթութիւնը պիտի մեղնէ մեր փոքրիկը, որ անօթի բլլալուն պէս ուտելիք պիտի պահանջէ։

6.— Ազգականի մը տունը հիւր զրկեցէք «բան չուտող» երախան, որ հոն իր մօր աչքերէն հեռուն՝ կուտէ մեծ ախորժակով։

7.— Եթէ անկարելի է այդ, հիւանդանոցի մը մէջ պահեցէք զայն իր տան մէջ օրմիլ չուտող երախան հիւանդանոցին մէջ օրմիլին ամենն իսկ կը լիզէ, ես աչքովս տեսայ։

8.— Փոքրիկներէ ոմանք մասնաւոր ուտելիքներու դէմ հակակրութիւն ունին։ Եթէ այդ ուտելիքը ուտեն կը հիւանդանան։ Մի ստիպէք, ձգեցէք որ երախան իր ընտրութիւնն ընէ։ Այսու հանդերձ հսկեցէք, որ վնասակար ընտրութիւններ չընէ։

9.—Օգափոխութիւնը ախորժակը կը սրէ, Բացօթեայ կեանքի վարժեցուցէք ձեր փոքրիկները։

10.— Մի մոռնաք որ ամէն երախայ Գողիաթ մը ըլլալու կոչուած չէ։ Մարդիկ ալ ունին իրենց «գաժբռներն ու «չնիկ»ները։ Բոլոր երախաները նոյն ախորժակը չեն ունենար։

Բժ. Ա. ԱԲԻԼԵԱՆ

այն ունեցած են քաղաքակրթութիւն մը, որմէ մեծապէս օգտուած է ու ազդուած միանգամայն՝ աշխարհի բոլոր ազգերն ու ցեղերը։ Փիւնիկեցիները և Իսրայէլացիները երկրագնդիս բովանդակ բնակչութիւնը առաջնորդած են դէպի կատարելագոյն քաղաքակրթութիւն մը և որ անփոփոխ շարունակած է իր պաշտօնը կատարել դարերու յորձանուտին մէջ միշտ ձգտելով դէպի ընտրելագոյնին. մին՝ իր յըզացած կրօնական միաստուածութեան ըմբռնումովը, իսկ միւսը գործնական մտքի իր արգիւնք իր հնարած այբուբենովը, նաւարկութիւնովը, վաճառականութիւնովը և գաղթավայրեր հաստատելու ձեռներեցութեամբը։ Անչուշտ մեզ չատ հետաքրքիր պիտի տանէր այս երկու ցեղերէ իւրաքանչիւրին քաղաքակրթութեան պատմութիւնը ընել։ Մենք այս անգամուան համար գոհացանք հմտաստակի յիշելով միայն զանոնք։

ՏՕՔԹ. Ե. ՏԷՐ ՂԱԶԱՐԵԱՆ

Հալէպ 4

(Վերջ)

Ազգային Կեանք

(Սեփական Թղթակցութիւն)

Լաթաքիոյ հայ հասարակութիւնը որ միշտ տաք վերաբերում ցոյց տուած է դէպի իր ազգային գործերը, և իր համակրանքի ու նուիրումի բաժինը առաջին իսկ առթիւ բերած է բոլոր համազգային գործերու մէջ. ահա այս անգամ ալ, Սիւրիոյ հայաշատ քաղաքներէն առաջինը ըլլալով պատրաստուեցաւ մեծաշուք կերպով ողջունել Հայ մեծանուն գրագէտ Ա. Ասատրոնեանի քառասնամեայ յոբելեանը։

Ազգային իշխանութեանց կողմէ եղած հրաւէրի մը վրայ, կարգ մը ազգայիններ առաջնորդարան հաւաքուելով կազմուեցաւ յորելեանական յանձնախումբ մը, Գեր. Եպիսկ Ծ. Վրդ. Տոնմուէնիի նախագահութեամբ և հետեւեալ անձնաւորութիւններէն.

Պրք. Արմէն Անուշ, Աշրգեան Յարութիւն, Աթէշլեան Աւետիս, Գաբրիէլեան Անանիա, Կէօչէրեան Կարապետ, Կոստանեան Յարութիւն Ղազար Զարբդ, Ուզուրլեան Կարապետ, Մաքինճեան Յարութիւն, Պալուքճեան Պետրոս, Փոթուրլեան Տօքթ. Մագուստ. Քէչտիմաճեան Հայկ, Տիկիններ Թէրզեան Մաթի, Լիմոնճեան Նուարդ, Կոստանեան Արշալոյս, Պանչէճեան Զապէլ, ու Քէօսէեան Վարդանուշ։

Յոբելեանական Յանձնախումբ անցեալ 23-ին, Կիրակի օր Նիստ գումարելով ընտրեց իր գիւանը հետեւեալ կերպով.— Տօքթոր Փոթուրլեան Մագուստ՝ Ատենապետ, Ղազար Զարբդ Ատենադպիր և Յարութիւն Մաքինճեան Գանձապետ։

Անմիջապէս տեղեկագիր մը պատրաստուելով, զրկուեցաւ Բարիզի Կեդր-Յարձնախումբին և խնդրուեցաւ անհրաժեշտ հրամանդներ Սպրիլ 6-ի հանդիսութեանց կազմակերպութեան համար։

* * *

Հայ ցեղին ազատագրութեան ոգին պատկերացնող Փեար, 18-ի յեղափոխութեան տարեդարձ տօնուեցաւ ընկերական սեղ շրջանակի մէջ։ Հանդէսը անցաւ չատ խանդավառ։ Եղան բանախօսութիւններ, երգեր և բաժակաճառեր։

* * *

Ինչպէս ժամանակին գրած էինք Թիւրքիոյ խառնարանէն Հալէպ հասնող զաղթականաց ի նպաստ հանգանակութիւն կատարելու նպատակաւ տեղւոյս մէջ կազմուած էր հանգանակիչ յանձնախումբ մը Տիկիններ Ա. Զօպուրճեանէ, Ա. Ինճէեանէ, Օր. Ն. Լիմոնճեանէ և Պարոններ Գ. Զպուքճեանէ, Ն. Սօյաքեանէ։

Վերոյիշեալները գնահատելի զոհողութեամբ երկու օր շարունակաբար տունէ տուն պտտելով հաւաքեցին դրամ, հագուստեղէն, եւ նոր զրկուեցաւ Հալէպի կեդր-Յանձնախումբին.

* * *

Տեղւոյս Հ. Կ. Խաչի մասնաճիւղը, ամսոյս 22 ին չաբաթ գիշեր կազմակերպած էր երեկոյթ-պարահանդէս մը, Պ. Զպուքճեանի Երեկոյթի առաջին մասը կը կազմէր գեղարուեստական բաժինը։ Հանդէսը բացուեցաւ Մեր Հայրենիքով զոր ունկնդրուեցաւ յուզմունքայս։ Պ. Ղազար Զարբդ խօսք առնելով բացատրեց Հ. Կ. Խաչերու կատարած նախախնամական գերը, գնահատեց Լաթաքիոյ մասնաճիւղը որ զաղթականութեան քաղաքս հաստատուելէն իվեր, իր կարելի բոլոր միջոցներով օգնութեան ձեռք կարկառած դարձեալներու։

Եղան հայկական պարեր փոքրիկներու կողմէ, արտասանութիւն և նուագ։ Առաջին մասին լրանալէն յետոյ սկսան եւրոպական պարեր և տեւեցին մինչև առաւօտեան ժամը 4-ը խիստ գուարթ մթնոլորտի մէջ։ Պիւֆէի ճաշակաւորութիւնը և քաթիժեաններու անակնկալը կրկնապատկեցին հանդիսին փայլը։

Շնորհաւորելի էր յանձնախումբը իր բրած կարգադրութիւններով որ Լաթաքիոյ հայութեան վայելել տուին մինչ այս գրէթէ նմանը չի տեսնուած խանդավառ և հաճելի ժամանց մը։

Կ'իմանանք որ հաւեստ գումար մը զոյացած է երեկոյթէն։ Գովելի է տեղւոյս Հ. Կ. Խաչի ջանքերը որ նմանօրինակ հաւաքոյթներ կազմելով ոչ միայն կը խանդավառէ Հայ հասարակութիւնը այլև նիւթական միջոցներ կ'ստեղծէ ազգին կարօտեալներուն,

ԹՂԹԱԿԻՑ

Լաթաքիա, 25 Փետր. 1930

Մայքըլ Արլէնի Պորթպորիմը

Փարիզ հրատարակուող «Le Foyer» թերթը հետեւեալը կը գրէ անգլիագիր գրագէտ Մայքլ Արլէնի (Տիգրան Գուլումճեան) ծանօթ եւ յայտնի առթիւ.

Անսովոր կերպով սրտառուչ և անբացատրելի բան մը կայ Մայքըլ Արլէնի պարզային մէջ։ Ահա՛ գրող մը որ, մինչև հիմա, ո՛չ մէկ առթիւ ծածկած է իր հայ ծնած ըլլալը, իր հայ ըլլալը։ Իր գիրքին ու համբաւին հեռուէն իսկ չմօտեցող մենք որքա՞ն հայեր գիտենք որ, յաջողութեան մը հասնելուն պէս, մէ՛կ հոգ միայն ունին։ — հեռանալ իրենց ցեղէն, մոռնալ զայն և մանաւանդ մոռցնել տալ զայն օտարներուն մօտ։ Այս վարնոց և անարգ ուրացումը՝ Մայքըլ Արլէնի առնական և խրոխտ կեցուածքէն հեռու է։ Առաջին օրէն իսկ, իր Կանանչ գլխարկին մէջ որ իր ամբողջ յաջողութեան չուկէտը եղաւ, տղամարդու պէս յայտարարեց թէ ինք հայ է, իր անունն է Տիգրան Գուլումճեան, և կ'աւելցնէր հեգնութեամբ որ իր մեծ տաղանդին գլխաւոր յատկանիշն է, եթէ Մայքըլ Արլէն անունը առած էր, ստիպա պարզապէս իր ընթերցողներուն գիւրութիւն մը ընծայելու համար էր։ Երբոր Նիւ-Եորքի հայերը իրենց հացկերոյթ մը տուին, նորէն հրաչակեց իր հայ ըլլալը։ Երբոր ամուսնացաւ, իրեն պարտք համարեց հայ քահանայ բերել տալ Մարսիլիայէն Նիս, իր կնոջը հետ համբուրեց հայ Աւետարանն ու Խաչը և անոր օրհնութիւնը առաւ՝ իր ցեղին ազանդութեանց հաւատարիմ հայու մը պատկառանքով։ Նոյն իսկ, խնդրի առարկայ գրութեան հրմբ՝ հայու մը պոռթկումն է իր ցեղին դէմ, որուն կը մեղադրէ իր եղկելի բնակարանը։

Երեկոյթի առաջին մասը կը կազմէր գեղարուեստական բաժինը։ Հանդէսը բացուեցաւ Մեր Հայրենիքով զոր ունկնդրուեցաւ յուզմունքայս։ Պ. Ղազար Զարբդ խօսք առնելով բացատրեց Հ. Կ. Խաչերու կատարած նախախնամական գերը, գնահատեց Լաթաքիոյ մասնաճիւղը որ զաղթականութեան քաղաքս հաստատուելէն իվեր, իր կարելի բոլոր միջոցներով օգնութեան ձեռք կարկառած դարձեալներու։

Եղան հայկական պարեր փոքրիկներու կողմէ, արտասանութիւն և նուագ։ Առաջին մասին լրանալէն յետոյ սկսան եւրոպական պարեր և տեւեցին մինչև առաւօտեան ժամը 4-ը խիստ գուարթ մթնոլորտի մէջ։ Պիւֆէի ճաշակաւորութիւնը և քաթիժեաններու անակնկալը կրկնապատկեցին հանդիսին փայլը։

Շնորհաւորելի էր յանձնախումբը իր բրած կարգադրութիւններով որ Լաթաքիոյ հայութեան վայելել տուին մինչ այս գրէթէ նմանը չի տեսնուած խանդավառ և հաճելի ժամանց մը։

Կ'իմանանք որ հաւեստ գումար մը զոյացած է երեկոյթէն։ Գովելի է տեղւոյս Հ. Կ. Խաչի ջանքերը որ նմանօրինակ հաւաքոյթներ կազմելով ոչ միայն կը խանդավառէ Հայ հասարակութիւնը այլև նիւթական միջոցներ կ'ստեղծէ ազգին կարօտեալներուն,

ԹՂԹԱԿԻՑ

Լաթաքիա, 25 Փետր. 1930

և գետնագարշ գերը ազգերու պատմութեան մէջ։

Ոչ մէկ բան կ'ստիպէր Մայքըլ Արլէնը այսպէս մէջտեղ դնելու, սկիզբէն ի վեր, իր հաւատիւնը։ Մեծ անուն մը չինած է իրեն, փառք ունի ու հոչակ, ա՛յ իրեն հարցնող չկայ իր ծագումը, կե՛ր ա՛բր և ուրախ լե՛ր։ Ինչ բան է ուրեմն որ զինքը կը ստիպէ աշխարհի առջև գոռալու թէ ի՛նք հայ է, զաւակը ճիշտ այն ցեղին որուն վրայ կը թափէ իր զայրոյթը և քամահրանքը։

Աստուածաշնչական բան մը կայ ասոր մէջ, Եսայիի և Եզեկիէլի չչտ մը որոնք իրենց ժողովրդին վրայ կը տեղացնէին իրենց անէծքները և անոր պոռնկութիւնն ու պղծութիւնը կը խայտառակէին։ «Ամբարշտացար և պոռնկացար։ Եւ չինեցեր զպոռնկոցս ի գլուխս ամենայն ճանապարհաց»։ Իրաւ է անշուշտ որ մարգարէները իրենց ժողովրդին հետ գլուխ գլխի էին, իրենց մէջ կը լուսային իրենց ազատում լաթը, նման մեր Խորենացիին կամ Յովհաննէս Կաթողիկոսին որոնց սրտի տաղտակները իրենց ցեղին դէմ՝ կարելի չէ կարդալ առանց չառագուշելու։

Այո՛, բայց եթէ միայն գործիքը զոր Մայքըլ Արլէն իր ձեռքին տակ ունէր, անգլիերէնն էր, և պէտք մրն էր իրեն, անդիմադրելի պէտք մը՝ իր խորունկ ցաւը աղաղակելու աշխարհի առջև, նոյն իսկ եթէ իր արձակած քարերը ամենէն առաջ իր գլխուն իյնային...։

Ու յետոյ, եթէ միայն մէկ քանի տող կարելի բլլար վերցնել այդ գրութեան մէջ, մեացեալը ինչ դաժան ու անխնայ երգիծանք մըն է, Յորնաղի խարազանող ու ձաղկող երգիծանք մը՝ ամբողջ Արեւմուտքի և Ամերիկայի դէմ որոնք «յոգնած են» մեր քրիստոնէութենէն, մեր ջարդերէն, մեր ազգերէն, մեր գոյութենէն, և կը քծնին հրեաներուն...։

ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ ՀԱՇՈՒԵՑՈՑՑ ՄԸ

Զուիցերիոյ հին եկեղեցիի մը հոգալարձութիւնը որոշած ըլլալով եկեղեցիի ներքին բարեզարդութիւնը նորոգութեան ենթարկել, կը կանչէ նկարիչ մը, որուն կը յանձնէ մեծ նկարի մը վերանորոգումը։

Արուեստագէտը կը կատարէ իրմէ պահանջուած աշխատանքը և կը ներկայացնէ իր պահանջին գումարը։

Հոգալարձութիւնը կը մերժէ վճարել, առարկելով որ հաշիւը մանրամասներ չի պարունակեր և չատ է։

Արուեստագէտը, ճարտատ, հնտեւեալ վճարումներու հաշիւները ներկայացուցած է իր պահանջը գանձել կարենալու համար։

Տանտարանեայ պատուիրանները ուղղելու, Պոնտացի Պիլատոսը գեղեցկացնելու և անոր գլխարկին վրայ ժապաւէն մը դնելու համար 3 ֆրանք։

Սուրբ Պետրոսի Աքաղաղին պոչը վերանկտրելու և աքլորին կատարը չտկելու համար՝ 4 ֆրանք։

Պահապան հրեշտակին ձախ թեւ ոսկեզօծելու և պակաս փետուրները նկարելու համար՝ 6 ֆրանք։

Քահանայապետին ծառան լուալու համա՝5 ֆրանք։

Երկինքը վերանորոգելու, աստղերը չտկելու և լուսինը մաքրագործելու համար՝ 7 ֆրանք։

Դժոխքին բոցերը փայլեցնելու, սատանային նոր պոչ մը անցընելու, անոր սմբակները նորոգելու և ախնամքով կը յայտարարուէին, կը զետեղուէին եակներուն ճոխ և հանդուստաւէտ երեւոյթի մը

Տակաւին յիշողութեանս մէջ որոշ կը պ[illegible] նոյ ժամանակաւորաբար այն հսկայ դարակներով [illegible] որուն ամէն մէկ ժամին մէջ լեցուած էր զանազան արկաներ և զորս կատարեալ լաբիւրինթոսի բնոյթը կուտային. այդ առարկաներուն մէջ չէին նաև փոքրիկ հայելիներ ինչպէս նաև արձանիկներ ու նոյն այդ սեղանին վրայ տուած էի նաև իտալական արժէքաւոր գործ [illegible] կայացնող արձանիկ մը որ ամբողջ արծաթէ [illegible] ուած էր և տասներեսթերորդ դարուն կը պատկ[illegible]

Այս ճաշասրահին մէջ նաև չմնել տուած էի նաւոր կրակարան մը կարմիր կրանիթ քարերուցուած, ու ալ աւելի յատկանշական դարձ[illegible] ոսկեզօծ զարդարանքներով, իսկ անդին, [illegible] սեղանի սպասներ, քանդակագործուած զարդ[illegible] կաներ, մինչ գետինը ծածկուած էր պարսկական չոր գորգով մը, ու անդին լաբիւրինթոսեան [illegible] ճիշտ առջևը, ձգուած էր արջի հսկայ և բրդոտ մը։

(Շար.) Թրգմ. Ե. Բ[illegible]

"GOODRICH"
"ԳՈՒՏՐԻՇ"

ՁԵՐ ՕԹՈՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ ՄԻ ՄԻ[illegible]

"ԳՈՒՏՐԻՇ" ՔԱՈՒՉՈՒԿՆԵ[illegible]

«ԳՈՒՏՐԻՇ» քաուչուկներուն զարգրութիւնը ամենամաքուրն անխարդախն է. կոաւը պատրաստուած է Եգիպտոսի ամենաընտիր բամպակէն, որով կատարելապատուն և ապահով է։

«ԳՈՒՏՐԻՇ» քաուչուկները մաքուր են ամենավստահելի ապավորութեան. անոնցմով ճամբորդել, կը նշանակէ ապահովագրուիլ։ Այս ճշմարտութեան ցնորդուելու համար միայն մէկ փորձեցէք։

«ԳՈՒՏՐԻՇ» քաուչուկներուն նութեան միջոցին յատուկ եկած ինաս կամ թերութիւն երաշխաուած է։

Լիբանանի եւ Սիւրիոյ գործակալն է՝

Մ Ի Շ Է Լ Թ Ր Ա Տ՝ Պէյրութ

Հիւս. Սիւրիոյ գործակալներ՝ ԱԶԻՐԵԱՆ և ՔԷՕՐՕՂԼՈՒԵԱՆ Լէպ։

ՏՕՔԹ. Գ. ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ
ՀԻՒԱՆԴՆԵՐԻ ԿԸՆԴՈՒՆԻ

Կէս օրէ առաջ ժամը 8— Նոր գարմանատան մէջ, Բիւ[illegible] հանրակառքի պի վրայ, չոգ[illegible] քի կամուրջին և քարէ կամ[illegible] միջև ԿԱՄԻՆՏԻՐԷ կարմիր չէ[illegible]

Կէս օրէ վերջ ժամը 2— Միւտավարի նախկին դարման[illegible]

Նոր դարմանատան մէջ առանձին սենեակներ կատարուած են[illegible] ուանդներ պատկերցնելու համար ապահովուած՝ անհրաժեշտ խ[illegible] ներն ու պէտքերը։

ՊԱՇՏՕՆ ԿԸ ՓՆՏՌԻ

Երկար տարիներ զանազան հաստատութեանց մէջ [illegible] տած փորձառու հաշուակալ պաշտօն կը փնտռէ, այլ[illegible] կամ մնայուն. դիմել խմբագրութեան։

«ԱԶԴԱԿ»
ԵՐԿՕՐԵԱՅ

«ԱԶԴԱԿ» պահելով իր կայ ծաւալը, յառաջիկայ [illegible] ըլլէն սկսեալ պիտի հրատարակուի իբրև երեկօրեայ։ [illegible] եայ «ԱԶԴԱԿ» պիտի [illegible] աւելի ճոխ լրովանդակ[illegible] նոր բաժիններով և նոր [illegible] տակիցներով։

Նիծեալին վրայ զանազան [illegible] գործեր կատարելու համար 1[illegible]

Բաւարար չտկելու և [illegible]

Հոգիներ վերանատուելու [illegible] ժամ՝ 7 ֆրանք։

Անատակ որդոյն չապիկը տելու համար՝ 3 ֆրանք։

52 ֆրանք։

ՌԱՍԲՈՒԹԻՆԻ ՎԱԽՃԱՆԸ

Գրեց՝ ԻՇԽԱՆ ՍՈՒՍՈՒՓՕՅԻ

ՄԱՅԻ ԺԱ.
ՄՈՅԳԻՍՅԻ ԳԵՏՆՅԱՐԿԻՆ ՄԷՋ

Դեկտեմբերի 16ի ամբողջ օրը գրեթէ անցուցած էի դինուորական գպրոցիս մէջ, ուր յաջորդ օրը տեղի ունենալիք քննութիւններս կը պատրաստէի։

Առաւօտուն, քանի մը պարապ բոպէներէս օգտուելով Մոյքայի տունս զացած էի, վերջին պատրաստութիւններս և նախազգուշական միջոցներ ձեռք առնելու համար։

Գետնայարկ բաժինը ուր պիտի այցելէր Ռասբութին, կը գտնուէր գետնին բաւական ցածը և այդ պատուն ամբողջովին նորոգուած ու մաքուր երեւոյթ մը ստացած էր։ Բայց պէտք էր որ այս նոր յարկաբաժինը այնպիսի ձեւով մը կահաւորել և կարգադրել որ այն տպաւորութիւնը թողուր թէ՝ արդէն երկար ատեն ի վեր բնակելի տուն մըն էր և թէ այդ օրուան համար պատրաստուած չէր։ Որովհետեւ եթէ երրեք այս նախազգուշական միջոցները ձեռք չառնէի, Ռասբութին անմիջապէս պիտի իմանար թէ՝ զինքը կ'ընդունէի ժառանի մը մէջ, ուր ո՛չ մէկ հանգստաւէտութիւն զոյութիւն ունէր։

Նոր յարկաբաժինէն ներս մտնելով, որ ստկէ առաջ այդ սրահը մաս կը կազմէր, տեսայ որ զործաւորները գորգեր փռելու և վարագոյրներ զետեղելով զբաղած էին։

Այս սենեակը, որ ցերեկուան ամբողջ ընթացքին մութ կ'ընէր, քարէ չինուած էր, ու հաստ պատերով եւ ցած առաստաղով ու կամարներով զարդարուած տեղ մըն էր, որ ինչպէս գիտեն մեր ընթերցողները, ստկէ առաջ մի միայն իրրև ժառան գործածուած էր։ Փիչ անդին երկու պատուհաններ կը գտնուէին որոնք Մոյքայի նաւահանգիստին վրայ կը բացուէին։ Մասնաւոր պատեր այս յարկաբաժինը երկու մասի բաժնած էին, սենեակներէն մեծը՝ իրրև ճաշարան ծառայելու սահմանուած էր և միւսն ալ աւելի նեղ և փոքր աստիճանով մը յարաբերութեան մէջ գրուած էր, որուն առաջին դարձուածքին վրայ կը գտնուէր հիւրասրահ մը, իսկ քանի մը քայլ աւելի վերը կը գտնուէր իմ աշխատութեան սենեակս։

Զինական երեք մեծ ծաղկամաններ կը զարդարէին փոքր սենեակին երեք անկիւնները, աւելի հմայք մը տալով սենեակի, պատերուն մոխրագոյնի զարնող ներկին հետ համընթաց։

Ամէն մէկ յարկաբաժինին սենեակ կահաւորել պէտք էր, և այժմ ալ սեղանատան վերաբերեալ առարկաներ էր որ ներս կը բերէին զորս մասնաւորաբար այդ յարկաբաժինին համար ընտրած էի, ատոնցմէ ետք հետզհետէ իմ հսկողութեանս տակ գործաւորները կը գետնի քանդակագործուած և հանուստ երեւոյթով աթոռներ, փոքրիկ զարաններով սեղաններ, թիկնաթոռներ, ու փոքր սեղաններ, որոնք ծածկուած էին հին ու արժէքաւոր կտորներու, վերջապէս գեղարուեստական առարկաներ, ու այս ամենը խնամքով կը յայտարարուէին, կը զետեղուէին եակներուն ճոխ և հանդուստաւէտ երեւոյթի մը

Տակաւին յիշողութեանս մէջ որոշ կը պ[illegible] նոյ ժամանակաւորաբար այն հսկայ դարակներով [illegible] որուն ամէն մէկ ժամին մէջ լեցուած էր զանազան արկաներ և զորս կատարեալ լաբիւրինթոսի բնոյթը կուտային. այդ առարկաներուն մէջ չէին նաև փոքրիկ հայելիներ ինչպէս նաև արձանիկներ ու նոյն այդ սեղանին վրայ տուած էի նաև իտալական արժէքաւոր գործ [illegible] կայացնող արձանիկ մը որ ամբողջ արծաթէ [illegible] ուած էր և տասներեսթերորդ դարուն կը պատկ[illegible]

Այս ճաշասրահին մէջ նաև չմնել տուած էի նաւոր կրակարան մը կարմիր կրանիթ քարերուցուած, ու ալ աւելի յատկանշական դարձ[illegible] ոսկեզօծ զարդարանքներով, իսկ անդին, [illegible] սեղանի սպասներ, քանդակագործուած զարդ[illegible] կաներ, մինչ գետինը ծածկուած էր պարսկական չոր գորգով մը, ու անդին լաբիւրինթոսեան [illegible] ճիշտ առջևը, ձգուած էր արջի հսկայ և բրդոտ մը։

(Շար.) Թրգմ. Ե. Բ[illegible]

ԱՇԽԱՐՀԷ ԱՇԽԱՐՀ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԺԱՆ ՏԱՐԲԸ

Ուզբանիոյ մէջ, Ռիէֆ քաղաքի մօտերը, մենաստանի մը մէջ կ'ապրի կոմսուհի Լէվիցքի։ Վերջերս չեկիստներուկ'այցելեն մենաստանը, պետական դանձումներ կատարելու պատրուակով, բայց կողոպտելու նոր։ Կոմսուհի Լէվիցքի չհանդուրժելով բոլշեվիկներու այս վանդալութեան, կ'ըմբոստանայ և վանքի չրջանի գիւղացիներէն կը կազմէ խումբ մը և կ'ապստամբի բոլշեվիկեան սէժիմին դէմ։ Առաջին ընդհարումին իսկ կը պարտուին վանքը այցելողչեկիստները։ Այսօր Տիկ. Լէվիցկի առաջնորդը եղած է իր խումբին, կը կազմակերպէ անաբեկումներ, կ'ունենայ ընդհարումներ բոլշեվիկ զինուորներու հետ։ Զէկան մահուան դատապարտած է կոմսուհի Լէվիցկին, սակայն մինչև այսօր դեռ իր ձեռքը չէ ինկած այս ժամանակակից Ժան Տարքը։

ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԿԻՆԵՐԸ

Չինաստանի կիներն ալ սկսած են քաղաքակրթութեան ճամբուն մէջ մտնել։ Վերջին յեղափոխութիւններէն յետոյ, չատ բան փոխուած է Չինաստանի ներքին կեանքին մէջ։ Ի մասնաւորի մեծ փոփոխութիւն կրած է ընտանեկան կեանքը։ Չինացի նոր սերնդեկան աղջիկները այլեւս չեն ենթարկուիր իրենց չրջապատի ըմբռնումներուն, մասնաւորաբար այն աղջիկները որ Եւրոպական կրթութիւն ստացած են։ Անոնք կը հաղորդին Եւրոպացի աղջիկներուն նման, կ'երթան պրոտեստանական դպրոցներ, եւ այրերու ներկայութենէն չեն քաշուիր։ Վերջապէս կ'ապրին բոլորովին ազատ կաշկանդումներէ։

Չինացի գրագէտ մը Պ. Վանք դիտել կուտայ որ այս եւրոպականացած աղջիկները կը դժուարանան ընտանեկան բոյն կազմելու, քանի որ իրենց չրջապատի ըմբռնումները թոյլ չեն տար այդ նորութիւնները ընտանեկան սովէն ներս մտցնել։ Բայց կ'ըսէ Պ. Վանք, անոնք որոշած են քանդել չինական ընտանիքի այդ քարացած պատն ալ։

ՍՏԱԽՕՍԻՒԹԵԱՆ ԴԱՐՄԱՆԸ

Ոճրաբան փրոֆ. Ա. Վալտիր կը տած է գործիք մը որու միջոցաւ դատապարտեալ մը պատարանի առջև չպիտի կարենայ սուտ խօսիլ։ Այդ գործիքը դատապարտեալին արտին վրայ դրուելով եկիւրտական հոսանքի մը միջոցաւ ժամացոյցի մը վրայ ցոյց կուտայ արեան չրջանի շարժումը։ Երբ դատապարտեալը սուտ խօսի, կ'ունենայ արեան չրջանի արագացում և այս բանը անմիջապէս ժամացոյցին վրայ զգալի կ'ըլլայ։

ՊԱՐԱՊ-ԲԱՆՏԵՐ

Երանելի երկիր է Շուէյտը։ Վերջերս հաստատուած է որ ամբողջ երկրին մէջ հոգի 2000 բանտարկեալներ մնացած են բանտերը, և այդ թիւն ալ օրըստօրէ նուազելու վրայ է։ Պարպիկի ամենամեծ բանտը մնացած են 5 բանտարկեալներ. կան բանտեր որ բոլորովին պարապ են։ Կառավարութիւնը որոշած է բանտերուն կէսը փակել և յատկացնել զանոնք մշակութային գործերու։

15 ՏԱՐԻ ԱՆԲՈՒՆ

Բժշկական աշխարհը մեծապէս հետաքրքրուած է հիւանդով մը որ 15 տարիներէ ի վեր չի քնանար։ Այս հիւանդը—Փաուլ Քէրն, հունգար սպայ մը— մեծ պատերազմին ոուսական ճակատին վրայ գլուխէն վէրք մը սանդալով վիրաբուժական կ'ենթարկուի, որուն հետեւանքով կը կորսնցնէ իր քնանալու ընդունակութիւնը։

Հիւանդը այժմ Վիէննա կը գտնուի։

ՄԵՆԱՄԱՐՏ ԱՐԾՈՒԻ ԵՒ ՄԱՐԴՈՒ ՄԻՋԵՒ

Վիեննայի թերթերը կը պատմեն թէ սոսկալի կռիւ մը տեղի ունեցած է վիրաւոր արծիւի մը և որսորդի մը ու անոր շան միջև, թիռոլի լեռներուն մէջ։ Որսորդը հրազէնի յաջող հարուածով մը վար ձգած է արծիւը, որ զարմանալի ոյժով ու քաջութեամբ վիրաւոր թռչունը կրցած է շան առջևի ոտքերէն մէկը փրցնել իր մագիլներով, և անոր աչքերը կուրցուցած է կտուցի հարուածներով։ Որսորդը փութացած է շանը օգնութեան, բայց արծիւը անոր ալ վրայ նետուելով, և գանկին մաշկն ու ձեռքի մի մասը կտրուցած է։ Ի վերջոյ որսորդը յաջողած է իր դանակը մտնել թռչունին սիրտը ու ազատուիլ փորձանքէն։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԶԱՐՀՈՒՐԵԼԻ ԴԱՅԹԱԿՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Քանի մը շաբաթ առաջ Պէյրութի ազգային—հոգեւորական չրջանակներու մէջ զարհուրելի գայթակղութիւն մը պատահեցաւ։ Ինչպէս և իր հայրենակիցները մեզի դիմած ախնդրած էին որ հանրութեան դատաստանին յանձնենք հեղինակները։

Նկատի ունենալով ազգային դերագոյն շահերը և մանաւանդ խնդրին օտար պաշտօնական հաստատութեան մը հետ կապ ունենալը, չէինք ուզած մամուլի նիւթ դարձնել այդ խնդիրը և պատկան մարմիններու ուշադրութիւնը հրաւիրած էինք անմիջական քննութիւն կատարելու համար։ Դժբաղդաբար ցարդ լուռ մնացին բոլորը։ Իսկ մենք անտարբեր չի մնացինք կատարուած անպատուաբեր արարքներուն։ Հանդէպ և առաջ տարինք մեր քննութիւնները։ Այժմ բոլոր փաստերն ու ժանրամասնութիւնները ունինք մեր ձեռքին տակ և հեղինակները կրնանք յանձնել հանրային դատաստանին։

Ուշադրութիւն պէտք է ընեն հեղինակները և չի պէտք է փորձեն ինքնարդարացման համար մեղադրանքներու յատուկ առարկութիւններ ընել, որովհետև փաստերը չափազանց զարհուրելի են և վկաները բազմաթիւ։

ԼՈՒՐԵՐ ՏԱՄԱՍԿՈՍԷՆ

Եղբայրական օգնութեան հանգանակո թիւնը վերջացած է. հանգանակութեան ընդհանուր գումարը եղած է 65 օսմ. ոսկի, որուն 63ը զրկուած է Հալէպի խնամատարական մարմնին՝ իսկ երկու ոսկին ալ հաւաքուած հագուստեղէններու համար ծախք եղած է։ 16 հոգ հագուստեղէն առաքուած է Տամասկոսէն Հալէպ։

Վարդանանց Տօնին առթիւ երեք հանդէսներ տեղի ունեցած են։ Փետ. 26ին Ազգ. վարժարանի Մանկապարտեզի բաժինը կատարեց դպրոցական հանդէս մը։ 27ի երեկոյեան Ազգային վարժարանի պատկան մարմիններ կազմակերպած էին ներկայացում մը՝ «Աւարայրի Արծիւ»ը։ Իսկ Փետ. 28ին երեկոյեան հայ Աւետարանական վարժարանը կատարած է հանդէս մը՝ «Վարդանանց»ի առթիւ. եղած են բանախօսութիւններ, արտասանութիւններ եւ երգեր։

«ԷԼ ԱՀԲԱՐ»

«ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ» Ի ԱՌԹԻՒ

Տեղւոյս ամենամեծ արաբական թերթը «Էլ Ահրար» իր 1 Mars թիւով հետեւեալը կը գրէ Վարդանանց տօնին առթիւ։

«Հայերը այս օրեր ազգային տօնը կ'ընեն, ի յիշատակ Վարդանի։ Այս առիթով մեր ընթերցողներուն կուզենք ներկայացնել այս անձնաւորութեան պատմութեան համառօտագրութիւնը։

«Քրիստոսի 5րդ դարուն հայերու մէկ մասը քրիստոնեայ Հռոմի հրպատակ էին, իսկ մէկ մասնաւ Պարսկաստանի։ Պարսիկներու Ցազկերտ թագաւորը կուզէր Հայերը կռապաշտ դարձնել. բայց Հայերը չուզեցին ընդունիլ եւ յայտնեցին որ կրակը մարդիկ կը տիրեն, ինչպէս պետք է աստուածներ երկրպագել։ «Աստուածն է մեր ստեղծիչը» ըսին Հայերը։ Վերջը ապստամբեցան. հայոց հրամանատար Վարդան կազմակերպութեան ձեռնարկեց եւ 66000 զինուոր հաւաքելով պարսիկներու 200 000 զօրքերուն դիմադրեց։ 451-ին տեղի ունեցաւ պատերազմը, որու ընթացքին հայերը 1136 հոգի նահատակ ունեցան մինչ պարսիկները 3540 հոգի կորուստ ունեցան։ Հրամանատար Վարդան ինքնաւ այս պատերազմի միջոցին. բայց հայ ժողովուրդը 33 տարի շարունակ կռուեցաւ պարսիկներու դէմ։

«Եւ այդ թուականէն իվեր ամէն տարի հայերը կը տօնեն յիշատակը այս մեծ հերոս Վարդանին։»

ԲՈՂՈՔԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Հալէպեն եւ Թրիպոլիէն բազմաթիւ ստորագրութիւններով բողոքի հեռագիրներ նասած են «Ահրար» ի խմբագրութեան, «Ահս իլ նեհտիս» ի եւ «Էլ շարգ» ի փակման առթիւ։

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ

Լիբանանի Ազգ. Առաջնորդարանի կատարած վիճակագրութեան համաձայն 1929 տարուայ ընթացքին Լիբանանի մէջ պատահած են 281 ամուսնութիւններ, 11 ամուսնալուծում, (արտօնուած 7 այր եւ 4 կին), ծնունդ՝ 381 մանչ եւ 309 աղջիկ, եւ 376 մահ, 209ը արական սեռէ եւ 167 իգական սեռէ։

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ԲԱՏԱՍԹԸԸ

«Էլ Պարգ» թերթը «հայերը եւ Բատասրը» վերնագրով հետեւեալը կը գրէ.—

Բատասրի հատատութիւնը իր պատօնեաներուն մեծամասնութիւնը հայերէն կազմուած է։ Ինչո՞ւ այսպէս կրնէ Պ. Տիւրաֆուր, երբ Լիբանանցիներ այնքան տուրքեր կը վճարեն եւ կը օժանդակեն իրենց։ Պատօնեաներուն մէջ ըստ թիւով Լիբանանցիներ կան»։

Շատ զարմանալի է «Էլ Պարգ»ի այս տարօրինակ կարծիքն ու ենթադրութիւնը։ Նախ որ Բատասրը պետական հատատութիւն մը չէ, այլ տեսակ մը յանձնակատարութիւն։ Յանձնակատարը իր գնահատութեան համաձայն կընտրէ իր գործակատարները։ Ինչո՞ւ չի յիշեր «Էլ Պարգ» թէ՝ կառավարական օրգանակներու մէջ ոչ մէկ հայ պատօնեայ կայ եւ մեզի երբէք առարկութիւն չեն ըներ։

ԱՐԱԲ ԹԵՐԹԻ ՄԸ ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆԸ

«Էլիֆ Պա»ն իր երեկուան թիւին մէջ հետեւեալը կը գրէ հայ պատանի մը ջուրակահար Պ. Մարկոսեանի մասին.

«Վերջերս Պոլսեն հայ պատանի մը եկաւ որ տաղանդ մրն է։ Ջուրակահար այս տղան բոլոր փրոֆէսորներու եւ արուեստագէտներու հիացման արժանացած է իր արտակարգ ընդունակութեան շնորհիւ։ Մեր առած տեղեկութեանց համաձայն ան կը պատրաստուի մօտ օրեն նուագահանդէս մը կազմակերպել Ամեր. համալսարանի «Ուէսթ Հօլ»ին մէջ։ Շատ հետաքրքրութեամբ կ'սպասուի սոյն նուագահանդէսին։ Հայ պատանին իր շահած դրամով եւրոպա պիտի երթայ ուսում առնելու համար»։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԳԵՂԵՑԿՈՒՀԻՆ

Ռ.ախարհի գեղեցիկը ընտրելու մրցումը կազմակերպող «Նօեքի»թերթի Բարիզի ներկայացուցիչը Վալէֆ, հեռագրով մը կ'իմացնէ «Ահրար» ի խմբագրութեան որ Օր. Զրպի վերջնականապէս ընդունուած է որպէս Լիբանանի գեղեցկուհին եւ այժմ պէտք ընտրել միայն Սիւրիոյ գեղեցկուհին։ Ինչպէս կը յիշեն մեր ընթերցողները «Էլ Ահրար» հակառակ էր Միս Զրպիի ընտրութեան եւ առ այդ բողոքած էր։

ԺԱՆՏԱՐՄԸԸԻՒ ԿՐՃԱՏՈՒՄՆԵՐ

Լիբանանի կառավարութիւնը վերջացուց իր կարգադրութիւնները։ Ժանտարմերիի եւ ոստիկանական կրճատումներ տեղի ունեցան եւ հրատարակուեցաւ այդ առթիւ ստորագրուած՝ հրամանագիրը ըստ որում 4 սպաներ եւ 90ժանտարմաներ պատօնանէ կ'ելլան։

ՄԱԲԱՆԻ ԱՂԷՏԸ

Պաղեստինի հիւսիսային կողմը, Ենդրյորդանանի հոգին վրայ 900 քառակուսի քիլոմէթր տարածութիւն մը մարախով գոցուած է։ Պաղեստինի կառավարութիւնը 150 պատօնեաներ նշանակած է եւ 50,000 Սթերլին յատկացուցած կազմակերպելու համար պայքարի միջոցներ, այս ադիտաբեր կենդանիներուն դէմ։ Արաբական անապատին մէջ եւս սկսած են բազմանալ անոնք, շատ կը վախցուի որ միանան անոնք եւ մեծ վտանգ մը դառնան։

Լիբանանի կառավարութեան կողմէ ենթնութեան նպատակաւ զրկուած երկու երկրաչափներ վերադարձան որոնցմէ կը բաղեմ այս տեղեկութիւնները։

ԽԵՂԴՈՒԱՆ ԵՒ ԾՈՎ ՆԵՏՈՒԱՆ

Շաբաթ օր ժամը 10,30 ի ատենները նաւավարներ անձնանօթի մը մարմինը գտան նաւամատոյցի մօտերը։ Անոնք իսկոյն լուր տուին ոստիկանութեան եւ հարցաքննիչ դատաւորին։ Մարմինը դուրս հանուեցաւ եւ յետ քննութեան երեւան եկաւ որ անիկա խեղդուած եւ ծովը նետուած է որովհետեւ ոտքերուն ծանր քարեր կապուած էին։ Զոհին գրպանէն գտնուող թուղթերէն ստուգուեցաւ որ ան Ֆրէտերիք անուն չեխ մըն է։ Քրնն նուիրեալները ցոյց տուին որ դժբաղդ զոհը գերմանական նաւումը նաւազներէն մէկն է որ քանի մը օր առաջ մեկնած էր Պէյրութի նաւահանգիստէն

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք ամուսնութիւնը մեր պատօնակից «Էլ Պայրաք»ի տնօրէն պ. Էտուարդ Ագլի Օր. Մարի Աեսաի հետ. պսակի արարողութիւնը տեղի ունեցաւ յանցած ուրբաթ օր՝ մեծ բազմութեան մը ներկայութեամբ։

Մեր շնորհաւորութիւնները։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

Ռումանիոյ Մարի թագուհին եւ իր դուստրը, որոնք վերջերս Պոլսեն Եգիպտոս անցած էին եւ քանի մը օրէ իվեր հոն կը գտնուին, Լիբանան եւ Սիւրիա պիտի այցելեն. մօտերս կ'սպասուին անոնք Պէյրութի մէջ։

Պ. ԹԵԹՐՕՅԻ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ

Բ. Գօմիսէրութեան ընդհ. քարտուղար պ. Թեթրօ երէկ վերադարձաւ Ֆրանսայէն։ Ան շուտով պիտի սկսի իր գործին, իսկ պ. Հոբբրնօն որ փոխանորդաբար կը վարէր ընդհանուր քարտուղարի պաշտօնը, պիտի սանձնէ քաղաքական բաժնի իր նախկին պաշտօնը։

ՓՈՔՐ ՍԻՐԱՑԻՆ ՆԵՐՍ ԴԱՀԼԻՃԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ....

Այս օրերս փոքր Սիրայի ասիճաններուն վրայ շատ կը խօսին Լիբանանի դահլիճին մէջ տեղի ունեցելիք հաւանական փոփոխութեան մը մասին։ Առտուընէ մինչեւ իրիկուն բազմաթիւ լրագրողներ կը շրջին փոքր սիրայի սրահներուն մէջ եւ անհամբեր լուրեր կ'սպասեն։ Դահլիճի անդամներուն ներքին անհամաձայնութեանց շուրջ զանազան զրոյցներ կը շրջին։ Կ'ըսուի թէ ելմտական նախարարը յայտարարած է որ այս ամիս բոլոշակները վճարելու համար դրամ չիկայ գանձին մէջ, որովհետեւ հարկահաւաքներու վերացումով, գանձումները դադրեցան։

Հանրային շինութեանց նախարար Ահմատ պէյ չափազանց սրտնեղած է վերջերս կարգ մը թերթերու մէջ իր հասցէին ուղղուած անպատշաճ հրատարակութեանց առթիւ։

«Էլ Անվալ» շատ բնական եւ հաւանական կը նկատէ դահլիճի փոփոխութիւն մը, իսկ «Էլ Բասրս» կը կարծէ որ ներքին նախարարութիւնը պիտի յանձնուի Տօքթ. Էտուպ Թապիթի, իսկ ելմտականը Խալիս Շեհապի։

ՊԱՅՐԱՄԻ ԱՌԹԻՒ

Համաձայն Իսլամական Ժողովի որոշման, Պէյրութի մահմեդականներ Բամազանի տօնին առթիւ Մեծ Մզկիթ չի հաւաքուեցան եւ նամազի արարողութեան չի մասնակցեցան։ Պէյրութի մեծ Միւֆթին ոչ մզկիթ այցելեց եւ ոչ ալ ընդունելութիւններ բրաւ. ան մինչեւ իրիկուն իր տունն դուրս չելաւ։ Մզկիթի հիւրասենեակը՝ ուր ըստ սովորութեան ընդունելութիւններ տեղի կունենար փակ մնաց։

ՖՕՋԻ ԿԱԶԻՒ ԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԸՆԴՀ. ԴԱՏԱԽԱԶԸ ՄԱՀԱՊԱՏԻԺ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ

Ֆոզի Կազիի սպանութեան դատավարութիւնը բոլորովին վերջած է. փաստաբանները կարդացած են իրենց ճառերն ու պաշտպանողականները, որմէ յետոյ բնդհանուր դատախազը պահանջած է Տիկին Կազիի, Բիտարի եւ Վէֆիկ Կազիի համար մահուան պատիժ։ Տիկին Կազիի պաշտպան փաստաբան Պ. Կապրիէլ Նասար կրկին չեղած է անմեղութիւնը Տիկին Կազիի և յայտնած որ ան զոհ դարձած է Բիտարի և Վէֆիկի դաւերուն։

Քանի մը օրէն դատարանը կը յայտնէ իր վճիռը, կը կարծուի որ Տիկին Կազիի կեանքը պիտի չնորհուի, իսկ Բիտարն և Վէֆիկը մահուան պիտի դատապարտուին։ Հանրութիւնը անհամբեր կսպասէ վճիռը։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Անցած չաբաթ գիշեր Պանդոկ Բօհայի ընդարձակ սրահներուն մէջ տեղի ունեցաւ Ազգային պարահանդէսը և խանդավառ մթնոլորտի մը մէջ չարունակուեցաւ մինչև ուշ գիշեր։ Միևնոյն օր և միևնոյն ժամուն քանիմը տարբեր պարահանդէսներ կազմակերպուած ըլլալուն պատճառաւ, դժբաղդաբար յուսացուած արդիւնքը չի տուաւ պարահանդէսը։

Ամէն պարագայի տակ սակայն, գովելի և գնահատելի են յանձնախումբի անդամները, որոնք իրենց կարելին չի խնայեցին պարահանդէսը՝ վայելուն և արդիւնաւոր անցնելու համար։ Կը կարծուի որ 600 ս. ոսկիի զուտ հասոյթ մը ապահովուած է։

ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ԾՔԵՂ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

16 ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԱՂԱՆԴԱՒՈՐ ԶՈՒԹԱԿԱՀԱՐ

ԵԴՈՒԱՐՏ ՄԱՐԿՈՍԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

Ց ՄԱՐՏ 1930, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՐԵԿՈՅ, ԺԱՄԸ ՃԻՇՏ 9-ԻՆ

Ամեր. Համալսարանի ՈՒԷՍԹ—ՀՕԼ-ին մէջ

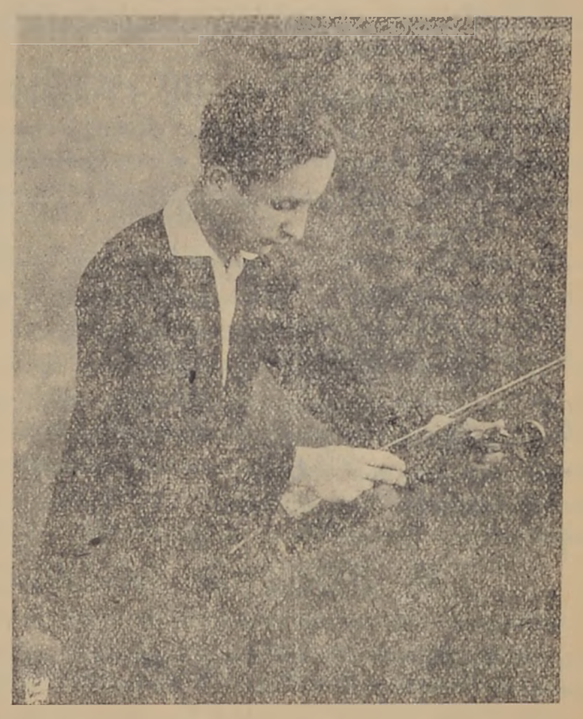

Եկէ՛ք, վայելեցէք եւ բաշխեցէք հայ տաղանդ մը որ հայ եւ օտար ամենաբարձր արուեստագէտներու հիացման արժանացած է։

ՏԵՂԵՐՈՒ ԳԻՆԵՐ Մասնաւոր աթոռ 100, Ա. կարգ 75 և Բ. կարգ 50 Ս. Դ.

ԾԱՆՕԹ.— Յայտնի դաշնակահար Պ. Լեւոն Տուցիկ դաշնակով սիրայօժար մասնակցութիւնը կը բերէ այս նուագահանդէսին։

„ՎԱԹԵՐԼՕ"

ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ "ՎԱԹԵՐԼՕ„ ՖԻԼՄԸ

ԿԸ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԻ ԿՐԱՆ ԹԷԱԹՐ, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ԵՐԵԿՈՅ. ՄԱՐՏ 17 ԺԱՄԸ 9 ԻՆ

ԿԻՒՐԻՆԻ ՀԱՅՐ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

(Ի Նպաստ Կարօտ Ուսանողներու)

ԳԵՏՆՕԹԵԱԿ	400 Ս.	Դ.
ՕԹԵԱԿ	300 -	-
Ա. ԿԱՐԳ ԱԹՈՌ	50 -	-
Բ. - -	30 -	-

Տոմսերը կը ծախուին Միութեան անդամներու քով, չի զբաղուելու համար իրական վայելքէ այժմէն ապահովեցէք ձեր տոմսերը։

ՈՐԲ. ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Գիւերային վարժարանի դասաւանդութիւններ, ժամը 7,30—9,30

Հ.— Որբ. Ընդհ Միութեան ակումբին մէջ. Բ շաբթի, Դ.շաբթի, եւ հինգշաբթի օրեր։

Հ.— Ազգ. վարժարան՝ հաղորդ. երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ։

Հ.— ԷջրէՔիէի Երիտասարդաց ակումբ. երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ ուրբաթ։

Կը դասաւանդուին հայերէն, տարրական, Քրիստոնէական, անգլերէն, բուսաբանութիւն եւ ոնրձակներու յատուկ ձեռագիրներու դասեր։

Որբուհիներու ատուկ դասախօսութիւններ

Հանգիստներու դասեր.

Երկուշաբթի եւ Ուրբաթ ժամը 3_4

Երեքշաբթի եւ Հինգշաբթի՝ 5 30.6,30

Հայերէն զ Քրիստոնէական դասեր.

երկուշաբթի եւ ուրբաթ ժամը4—6

Ամէն կիրակի ժամը 3—5 որբուհիներու յատուկ հաւաքոյթներ։

Կրօնաբարոյական դասաւանդութ.

Երկու շաբաթը անգամ մը չորեքշաբթի իրիկունը ժամը 8ին ԷջրէՔիէի «Գառաջ» արհեստատուն եւ արհեստատուն տղոց ակումբներու մէջ, իսկ հինգշաբթի Որբ. Ընդհ. միութեան սրահին մէջ կը դասախօսուի հայ եկեղեցական պատմութիւն։

Որբուհիներու յատուկ ձեռագիրներ դասեր։ Ամէն երեքշաբթի եւ հինգշաբթի օրեր ժամը 5,30ին։

Նուագախումբի փորձեր

Երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ ուրբաթ իրիկունները ժամը 7,30—9,30. Որբ. Ընդհ Միութեան ակումբին մէջ։ Պատրաստ է մասնակցելու բոլոր ազգային եւ օտար ձեռնարկներու, եթէ օրաթ մը առաջ պայմանաւորուին իր հետ։

Գրադարանը կը բացուի

Կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2—5.

Չորեքշաբթի իրիկունը ժամը 8—9.

Որբ. Ընդհ Միութեան հիմնադրութեամբ ու ամէն յարմարութեամբ օժտուած սրահը վարձու կը տրուի մասնաւոր ցայտանոցներով։

Վարչութիւն
Որբ. Ընդհ. Միութեան

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ 4 ՄԱՅՐ 1930

	Ոսկի դրմ.	Սուրիկ.
Եգիպտկ. Ոսկեղրմ.	113 50	633
Անգլիկն. »	112 50	618
Տօլար »	23	127
Թրքական »	10 65	58 50
Գանք Օսմանի	26	143
Իտալական Լիր 100		662
Ցունական. Տրախմի 100		160
Անգլիս. ոսկի	112	616
Ֆրանս. »	87	479
Օսման. „	100	550
Արծաթ մէճիտ		32
Դրէտի Ֆոնս. Ա.	20	
„ „ Բ.	14 00	
„ „ Դ.	13 50	

Սէֆերեան եղբարք, Թէլէֆոն 20—25

ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԲԵՐԱՆԻ ՈՒ ԼԻՆՏԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ

ՏՕՔԹ. Կ. ՊԱՂՋԷՃԵԱՆԻ

ՊԱՂՊ ԻՏՐԻՍ, ԹԻՒ 165

«Կայսերի Լաֆայէթի» վրայի յարկաբաժինը

ՊԱՂՋԷՃԵԱՆ ՔՈՇԵՐԵՐՈՒ՝ ԾԱՆՕԹ ԴԵՐՁԱԿԱՏԱՆ ԿԻՑ

ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆԸ ԲԱՑ Է. կէս օրէ առաջ 8—12
կէս օրէ վերջ 2—6

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Պ. ԹԱՐՏԻՕՆ ԿԱԶՄԵՑ ՆՈՐ ԴԱՀԼԻՃԸ

Բալիզ՝— Հակառակ աբժաական ընկերվարականներու դահլիճին չի մասնակցելու որոշման, Պ. Թարտիօն կազմեց զան լան մասնակցութեամբ հանրապետականներու։

Թարտիօն՝ վարչապետ և ներքին, Բոլ բէրէ՝ Արդարադատութեան Պրիան՝ արտաքին, Մակինօ՝ պաշտպանական, Տիւմէոնիլ՝ ծովային, մարթէն՝ Պիւտճէի, Մարօ՝ լուսաւորութեան Բէրնօ՝ հանրային շինութեանց, Լավալ՝ աշխատանքի, Ֆլանտեն՝ վաճառականական, Տավիտ՝ երկրագործական, Բլէթրի՝ գաղութային՝ Էնաք՝ օդային։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՐԻՔՈՎԻ ՀԵՏ

Մոսկուա.— «Եունայթէտ Փրէսի գործակալութեան փոխ նախագահ Իտուարտ Քին տեսակցութիւն մը ունեցած է Ժողովուրդ. քոմիսէրներու նախագահ Ռիքովի հետ, կրօնական հարցին շուրջ։

Ռիքով հերքած է թէ կրօնական նոր հալածանքներ եղած ըլլան, հաստատելով որ եկեղեցիներու գրաւումը կատարուած է բնակիչներու բացորոշ պահանջներուն վրայ, որոնք կը յայտնէին թէ այս եկեղեցիները թափուր կը մնան, հաւատացեալներ չրլլալուն պատճառով Ռուսիոյ մէջ կրօնական զգացումներու մեծապէս բնական երևոյթ մըն է, որ կը բխի ընկերային նոր կազմութենէն, գիտական ծանօթութեանց լառաջդիմութիւններէն դպրոցներու մէջ կրօնական ուսուցման փոփոխանտի ջնջումէն և սովիէթական մշակոյթէն։

Պ. ՄԱՔՍՐԻՔԻ 80-ԱՄԵԱԿԸ

Փրակա.— Երեսփոխանական ժողովը վաւերացուց այն օրէնքը, ով կը ճանչնայ պետութեան մեծ պարտաւորութիւնը նախագահ Մաքսրիքի հանդէպ և որ իր 80—ամեայ տարեդարձին ոսրիւ. 20 միլիոն քուրօնի գումար մը կը դնէ անոր տրամադրութեան տակ։

ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ ԵՒ ՖՐԱՆՍ. ՏՈՒԳՆԱՊԸ

Լոնտոն. Խորհրդաժողովի Աշխատանքներու վերսկսումը կրկին յետաձգուեցաւ. Ֆրանս. խորհրդարանին մէջ Շօթանի դահլիճին կրած պարտութեան հետևանքով։ Հետևաբար Ֆրանսոյ մէկ պատուիրակութիւն պիտի չկրնայ գալ այսօր Լոնտոն ինչպէս կը լուսաբանուէր։ Պատուիրակութիւնը պիտի չկրնայ գալ երկար ատեն մինչև որ կառավարութիւնը կազմուի և խորհրդարանին վստահութիւնը շահի։

Սակայն. պատուիրակութեանց պետերը պիտի գումարուին, կացութիւնը նկատի առնելու համար։

ՄԱՀՎԱՃԻՌՆԵՐԸ ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ՄԷՋ

Լոնտոն.— Խորհրդարանին մէջ, հարցումի մը պատասխանելով Պ. Շիպս յայտարարեց թէ երկու հրեաներ ժամուան դատապարտուած են Պաղեստինի Ոճրագործ Ատեանին կողմէ։ Անոնց վերաքննութիւնները դեռ նկատի չեն առնուած։ Նմանապէս 17 արաբներ մահուան դատապարտուած են։ Բոլոր վերաքննութիւնները կրկին հաստատուած են։ Բայց ոչ մէկ մահավճիռ դեռ չէ հաստատուած և Բարձր Բոմիսէրին կողմէ մեղմացած է։ Կարգ մը ամբաստանեալներ հրաւիրուած են ներկայանալ Մասնաւոր Խորհուրդին, բայց վերջնական ոչինչ որոշուած է։

ՖՐԱՆՍԿ. ԱՆԳԼ. ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՈՍՏԻԿ. ՀԱՄՍԶԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Լոնտոն.— Նախագիծներ կը մշակուին, որոնց շնորհիւ Լոնտոնի, Փարիզի և Պերլինի գաղտնի ոստիկանները միջդաշնակցային կազմակերպութեան մը մէջ պիտի աշխատին՝ կռուելու համար միջազգային ոճրագործներուն, մասնաւորաբար թմ. ցուցիչներուն և սերմակներու վաճառման դէմ։ Այս ծրագիրները կը տրամադրեն ոստիկանական մեծայուն ուժի մը ստեղծումը։

Լոնտոնի տեղեկատուները պիտի կցուին Պերլինի Քաղաքապետութեան և Փարիզի անգլ. ներկայացուցչութիւնը մասնաւոր կազմակերպութիւն մը պիտի ունենայ արագօրէն գործելու համար երկու երկիրներու շահագրգռող ոճրային խնդիրներու մէջ։

ՉԸՐՉԻԼ ԵՒ ՆԱԻԱՅԻՆ ԶԻՆԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտոն.— Լոնտոնի Նաւային դաշնակցութեան հաւաքոյթին մէջ, որոշում մը ընդունուեցաւ, որ կընդդիմանայ անգ. նաւային ուժերու նոր զեղչման։ Պ. Չրչիլ ճառի մը մէջ ուժգնօրէն քննադատեց նաւային խորհրդաժողովին մէջ կառավարութեան ճնշողականութիւնը։ Անիկա ըսաւ թէ ժողովին մասնակցող բոլոր միւս պետութիւնները կը պատրաստուէին աւելցնել իրենց նաւային ուժերը, մինչ խնդրոյ առարկայ է այն պարագան որ Մեծն Բրիտանիան որ զինաթափուած եան համբան բացած է, աւելի պակասցուէ ոչ միայն իր իրական ուժերը այլև իր յարաբերական ուժերը։

Ամերիկեան նաւատորմի ծաւալը մեզ չի վերաբերիր։ Մեր նաւային հեղինակութեանց անկողմնակալ կարծիքը առնելէ ետք մենք պէտք է կատուցանէինք այն խորհրդաժողովը անհրաժեշտ կը նկատէ մեր ապահովութեան համար։

Պ. Չորչիլ յայտնեց թէ համաձայնութիւն մը կրնայ գոյանալ, եթէ պատուիրակները պարզէին իրենց նաւային ծրագիրը, առաջիկայ հինգ. վեց տարիներուն համար։

ԱՆԳԵՒ ԵԳԻՊՏԿ. ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ

Լոնտոն.— Մօրսինկ Փոսթի Դահիրէի թղթակիցը կը հեռագրէ—. Կը նախատեսուի որ Եգիպտոսի. կառավարութեան պատուիրակութիւնը Լոնտոն չելթար վաւերացնելու համար պ. Հենտրսէնի առաջարկները, այլ նոր զիջումներ խնդրելու համար Սուլտանի վերաբերմամբ։

ՔԱՐԻ ԷԿԻԻ ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Նիւ Եորք.— Ինչպէս ծանօթ է, Պ. Էնտրու Քարնէկի մեռած է 11 տարի առաջ, այնպիսի հարստութիւն մը ձգելով որ 1919 ին հաշուուած էր 4 951,000 ոսկի։ Իսկ տարի ետք, 1928 Օգոստոսին, այս գումարը բարձրացած է 7,040 000 ոսկիի։

Տարեվճարները որոնք պիտի գործածուին ըստ Պ. Քարնէկիի կտակին, կը պարունակեն 2000 ոսկի, Պ. Լոյա Ճօլճի համար։

ՊԱՊԻԿԵԱՆ ՕՃԱՌԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾՍՐԱՆ

ՐԻԻ ՆԱՀՐ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ԿԱՄՈՒՐՋԻՆ ԿԻՑ

Այս Հայկական Գործարանը կը պատրաստէ տեղական և Մարսիլիայի տաք ջուրի և պաղ ջուրի օճառներ՝ գիտական ամենարդիական սիստէմով և բացարձակապէս անխարդախ։

ՊԱՊԻԿԵԱՆ ՕՃԱՌԻՆ ՑԱՑԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ԵՆ.—

1.— ԼԱՒ ՄԱԲԲԵԼ.
2.— ԼԱՒ ՓՐՓՐԻԼ.
3.— ԼԱՒ ՓՐՓՐԻԼ ԵՒ ՔԻՉ ՍՊԱՌԻԼ.
4.— ՈՒԾ ՀԻՆՑՆԵԼ ԼԱԹԵՐԸ.
5.— ՁԵՌՔԵՐԸ ՄԻՇՏ ԿԱԿՈՒՂ ՊԱՀԵԼ.
6.— ՀԱՃԵԼԻ ԲՈՒՐՄՈՒՆՔ ՄԸ ՏԱԼ.

Գործարանատէրը իր ապրանքները ընդհանրացնելու նպատակաւ, առժամապէս կը ծախէ հետևեալ անմրցելի գիներով.

Մարսիլիոյ օճառ (72 o/o) 120 *կրամնոց կտորները* 3 *Ս. Դ.*
» » 240 » » 6 » »
Տեղական օճառ օխան 30 *Ս. Դ.*

Կը ծախուին ՊԱՊԻԿԵԱՆ ԳՈՐԾԱՏԱՆ և բոլոր հայ նպարավաճառներու մօտ.

Այս օճառներուն ժամանութիւնն ու որակը հասկնալու համար իւրաքանչիւր հայ ընտանիք միայն անգամ մը թող փորձէ։

ՊԱՐՄԱԿԱՆ ԳՈՐԳԵՐՈՒ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ապտիլ Նուր Հէպօ եւ Խորէն Թրիէն

ՐԻԻ ԱԼԷՆՊԻ, ՄՈՒՍԱՐԱՔԻ ՓՈՂՈՑԻՆ ՎԱՐԻ ԱՆԿԻՒՆԻ ԴԻՄԱՑ

10 Տարուան փորձառութեան շնորհիւ կրցած եմք Պարսկաստանէն մէկին մէկիկ հաւաքել ամենաընտիր եւ յարգի գորգերը Սուրիական եւ Ամերիկեան ճաշակներով

ԳԻՆԵՐԸ ԱՆՄՐՑԵԼԻՕՆ ԷՆ ԱԺԱՆ

ԱՅՑԵԼՈՂԸ. ԱՆՊԱՅՄԱՆ ԳՈՂ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ

Ուրեմն անգամ մը այցելեցէք եւ տեղեկացէք մեր պայմանները։ Այն յանախորդը որ մեր ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ գնած գորգը չի սիրէ եւ ուզէ վերադարձնել, մինչեւ մէկ ամիս, հարիւրին 10ը գեղջով եւ կընդունիմ։ իսկ մինչեւ 3 ամիս մեր ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ գնուած գորգ մը կը փոխեմ ուրիշ գորգի մը հետ։

ՊԷՅՐՈՒԹ-ՆԻՒ ԵՕՐՔ 18 ՕՐՈՒԱՆ ՄԷՋ

ՊԱՅՐՆ ԼԱՅՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑԱՒ

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ ԵՒ ԱՐԱԳ ԵՐԹԵՒԵԿ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԵՒ ՆԻՒ ԵՕՐՔԻ ՄԻՋԵՒ

Անդրատլանտեան շրջ. ԷՏԼԱՆՏ, որ ունի 25,000 թոն տարողութիւն, պիտի հասնի մեր նաւահանգիստը 25 Մարտին եւ պիտի մեկնի նոյն օրը համար 16ին, ուղղակի Բիրէ եւ Նիւ Եորք ընդունելով ճամբորդներ ամէն կարգի համար։

Այս նաւը ճամբորդներ կ'ընդունի նաեւ *Մարսիլիոյ* համար շատ գեղջեալ գիներով, ինչպէս նաեւ ճամբորդներ *Մոնթէվիտէօի Պուէնոս Այրէսի* զուգադիպութեամբ Հարաւային Սիւս գերմանական նաւակայ եւ շրջ նաւերու վրայ, *Գուպայի, Մեքսիկայի* եւ բոլոր Կեդրոնական Ամերիկայի նաւահանգիստներու համար։

Լաւագոյն միջոցը ապահովելու համար, Ապահովեցէք Ձեր տեղերը դիմելով Սիւրիոյ եւ արեւելքի ընդհանուր գործակալ

ՃՕՐՃ ՏԷՏԷՕՂԼՈՒԻ
Պէյրութ Ֆոշ փողոց

Հեռագրական հասցէ
COLUMBUS Beyrouth

Փոստարկղ թիւ 806
Թէլէֆոն — 8-45

Մեր հայկական բաժնի գործակալն է՝ Տիար ԵՐՈՒԱՆԴ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ, որուն կրնաք դիմել մեր գրասենեակներուն մէջ, ի Ֆոշ փողոց. կամ վրանաքաղաք. Պ Ստեփան Խրլաքեանի գրասենեակը, ուր ի դիւրութիւն յարգելի յանախորդաց մեր ընկերութեան պատասխանատու բժիշկը ձրի պիտի դարմանէ աչքի հիւանդութիւններ։

THE ROYAL MAIL LINE

ՕՐԵԼԻ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ

Իսթրլն Մէս իթէրրանիրն Էքսբրէս Լայն

Կանոնաւոր երթեւեկ՝ Պէյրութ—Բիրէ—Մարսէյլ. Անգլիական նորահաստատ ընկերութեան «*Իսթրրն Մէտիթէրրանիէն Էքսբրէս Լայնի* շեղ եւ մաքուր նաւերով.—

Պէյրութէն Մարսէյլ 6 օրէն Ա. Բ. Գ. կարգի ամենահանգստաւէտ գապիններով օժտուած ըլլալով, այս նաւերով ճամբորդող բոլոր ճամբորդներու հանգիստը ապահովուած է։

Նոյն նաւերով ինչպէս Մարսէյլի, նոյնպէս Մարսէյլի վրայով Շերպուրկէն սեկնող ուղիղ *Ռոյալ Մէյլ Լայնի* նոյն եւ հանգստաւէտ նաւերուն ճամբորդ եր կ'ընդունիմ, Հարաւային Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար— Բէրնամպուքոյի. Պանեաեի, Ռիո տը Եանէյրոի, Սանթոսի, Մոնթէվիտէոյի եւ Պուէնոս Այրէսի համար։

Ճամբորդներ կ'ընդունիմ նաեւ Նիւ Եորքի, Գուպայի, Մեքսիկոյի, Վենեզուէլայի, Հայիթիի, Կուբէվալայի եւ կեդրոնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Թէքսերու մէջ, մեր հայկական բաժնի գործակալն է Պրն. Գրիգոր Նուրխանեան որուն դրասենեակին մէջ տեղի կ'ունենան ամէն առաւօտ ժամը 6 — 8ը աչքի դարմանումներ, գրասենեակի բժիշկին՝ Տօքթ. Միք. Էշիշեանի կողմէ։

աւելի տեղեկութեանց եւ մանրամասնութեանց համար հաճեցէք դիմել՝

Ավընիւ Ֆոշ.
Պէյրութ
Փոստարկղ 895
Թէլէֆոն 9,06

Ռոյալ Մէյլ Լայնի և Իսթրրն Մէտիթէրրանիրն Էքսբրէս Լայնի Սիւրիոյ և Լիբանանի
Ընդհանուր ներկայացուցիչն
Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

ՏՕՔԹ. Ե. ՃԻՏԼՃԵԱՆ

Ներքին բժիշկ Մերի եան հիւանդանոցներուն
վիրաբուժական բաժնի
Դասաւանդ Ամերիկեան համալսարանի վիրաբուժական դասընթացքի։
Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէսօրէ վերջ, իր Մընէթ էլ Հիւսնի դարմանատան մէջ, թ. 82
կիրակի օրեր, առանց խտրութեան ամէն ազգի աղքատներուն համար ձրի։

ՏՕՔԹ. Ա. ՊԷԶՃԵԱՆ

ԲԺԻՇԿ—ՎԻՐԱԲՈՅԺ
ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
Նախկին բժիշկ Պոլսոյ Ամեր. հիւանդանոցի և Պոլսոյ Կարմիր Խաչի

Հասցէ.— Ճան Պրլաք, Ֆրանսական Զինուորական հիւանդանոցի հիւս դիմաց, Թիւ 47

Ընդունելութեան ժամեր՝
7—9 *Կ. Ա.* 2—6 *Կ. Ե.*

ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐ ՎԿԱՅՈՒՄԸ ԱՂՔԱՏՆԵՐՈՒՆ ՁՐԻ

ԵՂԻԱ ԻՇԽԱՆԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿ — ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ
Գաղ — Խարիս

Անգլիական եւ Ֆրանսական ամենաընտիր կերպասներու պատրաստ մթերք, եւ ամենավերջին մօտայի համաձայն կատարելագործուած արուեստ։

Համոզուելու համար անգամ մը փորձեցէք եւ անտարակոյս գոհ պիտի մնաք

ՆՈՐ ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆ

ՍՈՒՔ ՃԷՄԻԼ

Պանդոկ Բօհայի հեռի դրան դիմաց թիւ 56

ԽԱՉԻԿ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Կը պատրաստէ ամէն սեռի եւ տեսակի ամենավերջին նորաձեւութեան համաձայն կօշիկներ։ Պատրաստ ունինք Ամերիկեան եւ Եւրոպական լաւագոյն կաշիներու տեսակներ։

Գիները չափաւոր եւ գործ մաքուր։

Անգամ մը միայն փորձեցէք, ապահովելու համար Ձեր ընտանիքի սեփական կօշկակարը։

Դեղարան Խաղաղութեան

Pharmacie de la Paix

Avenue Weygand
ՑՈՎՍԷՓ ԱԼՀԱՅՕՅԻՆ

Մեր նպատակն է մաքրութիւն, արագութիւն եւ խղճմտութիւն. հոն կը գտնէք պատրաստի ամէն կարգի դեղեր, Ֆօթոկրաֆի, փարֆիւմերիի եւ ակնոցի հոյն մթերք։ Զափաւոր գին։

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻ ԵՐԱՄԵԱՆ իր աշխատանոցը հին Մաարաթէն փոխադրած է Բ. Գոմիսէրութեան դիմաց, թրամվայի գծին վրայ, թիւ 78 տան եկրորդ յարկը։

Եւրոպական եւ հայկական ձեռագործ կատարելագործուած աշխատանք, որ գոհացում կուտայ ամենանուրբ ճաշակներու։

Ամենավերջին նորաձեւութիւն,
Մաքուր կար,
Խղճամիտ գիներ,
Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱԶԴԱԿ Ի Ն